

Rapport

Ny finansieringsmodell för
grunddatautbyte mellan statliga
myndigheter samt kommuner och
landsting

EKONOMISTYRNINGSVRKET

Publikationen kan laddas ner
från ESV:s webbplats esv.se.

Datum: 2017-05-30

Dnr: 3.2-254/2017

ESV-nr: 2017:54

Copyright: ESV

Rapportansvarig: Victoria Nüth

Förord

I den här rapporten redovisar Ekonomistyrningsverket (ESV) regeringsuppdraget om utbyte av grunddata mellan statliga myndigheter samt kommuner och landsting. Uppdraget syftar till att genom justerad finansiell styrning förbättra förutsättningarna att effektivt nyttja grunddata inom offentlig sektor.

Uppdraget har genomförts i dialog med Regeringskansliet (Finansdepartementet), samt i nära samarbete med Sveriges kommuner och landsting (SKL), Bolagsverket, Lantmäteriet, Skatteverket och Transportstyrelsen.

I detta ärende har generaldirektör Clas Olsson beslutat. Utredare Victoria Nüth har varit föredragande. I arbetet med uppdraget har också expert Curt Johansson och utredare Ellen Rova deltagit. I den slutliga handläggningen har avdelningschef Pia Heyman och enhetschef Anne Bryne deltagit.

Stockholm 2017-05-30

Clas Olsson

Innehåll

1	Sammanfattning	6
2	Inledning	8
2.1	Bakgrund	8
2.2	ESV:s tolkning av uppdraget	9
2.3	Avgränsningar	9
2.4	Genomförande	10
2.4.1	Intervjuer och informationsinhämtning	10
2.4.2	Dokumentstudier	11
2.5	Disposition	11
3	Sveriges kommuner och landsting	13
3.1	Finansiering	13
3.2	Utgångspunkter för justeringar av det allmänna bidraget	14
4	Grunddatautbyte mellan staten, kommuner och landsting	15
4.1	Bolagsverket	15
4.2	Lantmäteriet	19
4.2.1	Övriga omständigheter som kan påverka finansieringsmodellen	22
4.3	Skatteverket	22
4.4	Transportstyrelsen	24
5	Övergång till anslagsfinansiering av grunddata mellan statliga myndigheter	31
6	Förutsättningar för en förändrad finansieringsmodell	32
6.1	Juridiska förutsättningar	32
6.1.1	Statens ansvar respektive kommuner och landstings ansvarsområden	32
6.1.2	Konkurrenslagstiftningen	33
6.1.3	Momslagstiftningen	34
6.1.4	Vidareutnyttjande av information	35
6.1.5	Juridiska frågor som bör omhändertas innan en förändring genomförs	35
6.2	Förutsättningar för utformningen av finansieringsmodell	35
6.2.1	Finansiering bör ske genom en omföring från allmänna statsbidrag	37
6.2.2	Samtliga kommuner och landsting bör bidra till finansieringen	37
6.3	Registerområdenas olika förutsättningar	38
6.3.1	Informationen i registren är olika utvecklade	38
6.3.2	Anslutningsgraden varierar mellan berörda grunddataregister	38
6.3.3	Olika försäljningskanaler	39
6.3.4	Införandet bör säkerställa att staten kan tillgängliggöra grunddata	39
6.3.5	Ekonomiska konsekvenser bör kunna beräknas utan alltför stor osäkerhet	39
6.4	Ekonomiska förutsättningar	40
6.4.1	Utvecklingskostnader	42
6.4.2	Anslutningskostnader	43

7 Alternativa finansieringsmodeller	44
7.1 Finansiering via det allmänna bidraget till kommuner	44
7.2 Finansiering med årsavgifter	44
7.3 ESV:s förslag till finansieringsmodell	45
8 ESV:s förslag	46
8.1 Förslag till finansieringsmodell	46
8.1.1 Lantmäteriet	48
8.1.2 Skatteverket	49
8.1.3 Bolagsverket	49
8.1.4 Finansiering av ett avgiftsfritt grunddata	50
8.2 ESV:s förslag på övriga åtgärder som behöver vidtas	52
8.2.1 Transportstyrelsen	52
8.2.2 Övriga åtgärder	53
9 Konsekvenser av ESV:s förslag och fortsatt beredning	54
9.1 Regeländringar	54
9.2 Hur påverkas Regeringskansliet?	54
9.3 Hur påverkas Kommuner och Landsting?	55
9.4 Hur påverkas myndigheterna?	56
9.5 Fortsatt beredning	56
10 Avslutande reflektion	57
11 Referenser	59
Bilaga 1	60
Bilaga 2	75
Bilaga 3	77
Ordlista	81

1 Sammanfattning

Genom riksdagens beslut om statens budget för 2017 infördes ett avgiftsfritt utbyte av grunddata mellan statliga myndigheter. De grunddata som omfattas av utbytet är uppgifter i folkbokföringsregistret, näringslivsregistret, vägtrafikregistret, fastighetsregistret och viss geografisk information.

Mot bakgrund av detta fick ESV i februari 2017 i uppdrag av regeringen att utarbeta och lämna förslag till finansieringsmodell för avgiftsfritt informationsutbyte av grunddata mellan statliga myndigheter, kommuner och landsting. Utgångspunkten är att den information som omfattas av det avgiftsfria grunddatautbytet mellan statliga myndigheter nu även ska omfattas av detta uppdrag.

ESV menar att en finansieringsmodell där alla kommuner och landsting bidrar till finansieringen skapar incitament att använda de statliga myndigheternas grunddata direkt istället för att gå via mellanhänder. En förutsättning för ett lyckat genomförande är även att staten kapacitetsmässigt ska kunna tillhandahålla åtkomst till grunddata. ESV föreslår att finansieringsmodellen genomförs stegvis där anslutningen av de fyra myndigheternas avgiftsfria grunddata genomförs vid olika tillfällen. Det avgiftsfria grunddatautbytet bör i ett första steg omfatta Bolagsverkets aviseringstjänst och XML-tjänst, Skatteverkets tjänst Navet samt Lantmäteriets tjänster som ingår i geodatasamverkan.

Vårt förslag innebär att Bolagsverket, Lantmäteriet och Skatteverket via anslag totalt tillförs 75,5 miljoner kronor per år. Därutöver tillförs Bolagsverket under en femårsperiod ytterligare 2,7 miljoner kronor per år. ESV föreslår att medlen finansieras från anslag 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* inom utgiftsområde 25.

ESV föreslår att Transportstyrelsen i ett första steg får ett uppdrag av regeringen. Uppdraget bör innebära att myndigheten ska göra en förstudie för att se över möjligheterna och beräkna kostnaderna för utveckling av självbetjänande tjänster direkt via Transportstyrelsen i stället för via mellanhänder. Utgångspunkten ska vara de behov som finns hos kommuner och landsting. I ett andra steg kan sedan regeringen tillföra Transportstyrelsen anslagsmedel för att tillhandahålla avgiftsfria grunddata till kommuner och landsting.

Förslagen innebär att regeringen behöver se över berörda myndigheters bemyndiganden för att ta ut avgifter för grunddata som blir avgiftsfri. Regeringen behöver också se över gällande regelverk med avseende på hur kommuner och landsting får använda informationen.

Av rapporten framgår även att det finns en rad andra förutsättningar som regeringen måste ta hänsyn till vid en förändrad finansieringsmodell. Det gäller bland annat juridiska förutsättningar som rör konkurrens, moms samt hur ansvar ska regleras.

ESV vill även lyfta fram vissa strategiska överväganden som måste göras och som, trots att de inte faller inom ramen för uppdraget, är viktiga för utvecklingen av styrningen av tillhandahållandet av offentlig grunddata. En modell där varje kommun ska vända sig till respektive myndighet för registerdata är sannolikt inte den mest effektiva för den offentliga sektorn i sin helhet. ESV bedömer även att det kan finnas svårigheter för kommuner som inte har så stora centrala stödresurser inom digitalisering att både kompetensmässigt och tekniskt ansluta sig till flera olika myndigheters informationstjänster. På sikt anser ESV därför att det är viktigt att hitta en form både för hur en framtida överenskommelse mellan de olika parterna bör ske och hur utveckling av grunddataregistren ska finansieras.

2 Inledning

Detta kapitel presenterar vi kortfattat bakgrunden till uppdraget. Det innehåller även vår tolkning av uppdraget, de avgränsningar vi har gjort, de arbetsmetoder vi har använt samt rapportens disposition.

2.1 Bakgrund

Inom ramen för Ekonomistyrningsverkets (ESV) uppdrag att ge stöd till regeringens satsning på e-förvaltning (N2015/3210/EF) gav regeringen under hösten 2015 ett uppdrag till ESV att lämna förslag på finansieringslösningar för avgiftsfritt utbyte av vissa grunddata (grundläggande registerinformation) och gemensamma digitala tjänster i ett förvaltningsstadium. I promemorian *Finansieringslösningar för gemensamma digitala tjänster* som lämnades till regeringen i mars 2016¹ föreslog ESV bland annat att informationsutbytet av grunddata mellan statliga myndigheter ska vara avgiftsfritt. ESV föreslog att de myndigheter som förvaltar grunddata skulle tillföras anslagsmedel genom en omfördelning av övriga myndigheters förvaltningsanslag istället för att som tidigare ta ut avgifter. ESV framförde att en finansiell styrning med anslag förbättrar förutsättningarna för den samverkan mellan myndigheterna som regeringen vill uppnå för att främja den digitala förvaltningen. Genom riksdagens beslut om statens budget för 2017 infördes de föreslagna förändringarna avseende finansiering av grunddatautbyte mellan statliga myndigheter.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har vid flera tillfällen lyft fram behovet av stärkt styrning av digitaliseringen i kommuner och landsting. I sitt yttrande om E-delegationens slutbetänkande (SOU 2015:66) framhåller SKL bland annat att förslaget om avgiftsfri grunddata även bör omfatta kommuner och landsting. Av budgetpropositionen för 2017 framgår dessutom att regeringen avser att återkomma i frågan om modeller för finansiering av digital infrastruktur för den offentliga sektorn. Regeringens bedömning är att avgiftsfinansiering av grunddata i offentlig sektor är ineffektiv. Avgiftsbelagd grunddata anses bland annat leda till onödig offentlig administration och ökade kostnader för ett ärende, minskad efterfrågan samt en minskad benägenhet att uppdatera register.

Mot bakgrund av detta beslutade regeringen den 9 februari 2017 att ge ESV i uppdrag att utarbeta och lämna förslag till finansieringsmodell för avgiftsfritt informationsutbyte av grunddata mellan statliga myndigheter och kommuner och landsting.

---

¹ Dnr. 1.1-397/2015

ESV har inom ramen för uppdraget dels redovisat förutsättningarna för en ändring av finansieringsmodell, dels kommit med förslag till en finansieringsmodell för ett avgiftsfritt grunddatautbyte mellan statliga myndigheter och kommuner och landsting.

2.2 ESV:s tolkning av uppdraget

ESV har uppfattat uppdraget som en fortsättning av det arbete som resulterat i att viss grunddataanvändning från 2017 inte ska vara avgiftsbelagd för statliga myndigheter. Vårt mål och syfte med arbetet har därför varit detsamma, det vill säga att modernisera och effektivisera den offentliga sektorn för att ge bättre service åt medborgarna och företagen till en lägre kostnad. Vidare har vi haft samma utgångspunkter för arbetet som redovisas i promemorian *Finansieringslösningar för gemensamma digitala tjänster*. Vi har även uppfattat att den långsiktiga ambitionen är att fler register ska omfattas av den nya finansieringsmodellen.

ESV redovisade i en första del vilka förutsättningar som finns för en ändrad finansieringsmodell. Begreppet förutsättningar har vi tolkat så som de förutsättningar som är av betydelse vid utformandet och införandet av en ny finansieringsmodell. I den andra delen, som tillsammans med den första utgör den fullständiga rapporten, har ESV utvärderat olika alternativa finansieringsmodeller utifrån de förutsättningar vi identifierat i den första delen. Dessa alternativ har sedan utgjort grunden för den finansieringsmodell som presenteras i denna rapport.

Med finansieringsmodell menar ESV i detta uppdrag hur kostnaderna för grunddata till kommuner och landsting ska finansieras. Finansiering kan bli aktuell via anslag, avgifter eller en kombination av dessa. ESV ser att ett led i att ta fram en finansieringsmodell är att belysa de finansiella konsekvenserna för statens budget.

En viktig utgångspunkt för uppdraget är att identifiera statens kostnader för avgiftsfri grunddata till kommuner och landsting. Det innebär att kostnader som inte är direkt hänförliga till kommuner och landsting måste hanteras i särskild ordning.

2.3 Avgränsningar

Vår avgränsning av grunddata följer den som gjordes när avgiftsfria grunddatautbytet mellan statliga myndigheter infördes. Det innebär att folkbokföringsregistret, näringslivsregistret, vägtrafikregistret, fastighetsregistret och viss geografisk information omfattas. I vårt uppdrag ingår inte att definiera begreppet grunddata.

Vi är medvetna om att annan information som rör grunddata kan vara av lika stort eller större intresse för kommuner och landsting och vi redovisar sådana exempel i den utsträckning som de inom ramen för arbetet kommit till vår kännedom.

ESV har inte på annat än på ett principiellt plan hanterat frågeställningen om även kommunala bolag och kommunal verksamhet som bedrivs i privat regi ska få avgiftsfri tillgång till grunddata.

Vi har inte inom ramen för uppdraget haft möjlighet att kartlägga kommuners och landstings behov av de grunddata som tillhandahålls i det avgiftsfria grunddatautbytet.

Arbetet avgränsas till finansiellt relaterade förutsättningar som är av betydelse för att ändra finansieringsmodell. Andra förutsättningar, till exempel de av juridisk karaktär, beskriver vi endast i den utsträckning som de kommit till vår kännedom. Vi gör då ingen heltäckande beskrivning eftersom vi uppfattar att det inte ligger inom ramen för vårt uppdrag.

Vår utgångspunkt är att förslag till avgiftsfri grunddata över tid ska vara neutrala för statens budget. Förslag som innebär en påverkan på statens budget kräver politiska prioriteringar.

Vi har inte gjort några egna kostnadsuppskattningar. De uppgifter vi fått om storleken på kostnaderna har inhämtats från myndigheterna.

2.4 Genomförande

I arbetet har inriktningen varit att se över förutsättningarna för en konsekvent styrning av grunddata i den offentliga sektorn. Ambitionen är att ge samma förutsättningar till effektiviseringar och förbättrad service till medborgare och företag i kommunal och landstingsorganiserad verksamhet som i statlig verksamhet. En hypotes har varit att andra förutsättningar kan gälla kommuner och landsting i förhållande till den förändring som avser statliga myndigheter. Vår avsikt har därför varit att särskilt belysa de skillnader som finns mellan den förändring som genomförts inom staten i förhållande till en förändring som omfattar kommuner och landsting. Vi har därutöver kartlagt och analyserat de specifika förutsättningar som finns inom olika typer av information som rör grunddata.

Texterna har skickats för faktagranskning till registerförvaltande myndigheter och SKL. Samtliga har lämnat synpunkter.

2.4.1 Intervjuer och informationsinhämtning

I beslutet om uppdraget anger regeringen att arbetet ska ske i nära samarbete med SKL och de registerförvaltande myndigheterna. Med utgångspunkt i vår avgränsning av grunddata är det Bolagsverket, Lantmäteriet, Skatteverket och Transportstyrelsen.

Vi har inom ramen för uppdraget vid flera tillfällen haft möten och avstämningar med myndigheter och SKL. Syftet har varit att kartlägga användningen av grunddata vid kommuner och landsting, för att belysa skillnaderna mellan en avgiftsfri modell för statliga myndigheter i förhållande till kommuner och landsting samt för att dra lärdomar vid förändringen av finansieringsmodell för statliga myndigheter. Vi har dessutom inhämtat kostnadsberäkningar från myndigheterna.

För att komplettera materialet från våra möten har ESV även ställt en rad frågor som besvarats skriftligen och via telefon.

ESV har utöver ovanstående även haft kontakt med Finansdepartementets kommunala enhet för att få kunskap om hur de allmänna bidragen till kommuner och landsting hanteras i budgetprocessen.

2.4.2 Dokumentstudier

Förutom promemorian *Finansieringslösningar för gemensamma digitala tjänster* om ändrad finansieringsmodell för grunddatautbyte mellan statliga myndigheter, har våra dokumentstudier utgått från de regelverk som är relevanta för uppdraget. Vi har i första hand fokuserat på regeringsformen, budgetlagen (2011:203), anslagsförordningen (2011:223) och avgiftsförordningen (1992:191).

För kartläggningen har vi vidare studerat budgetpropositionen för 2017, delar av de registerförvaltande myndigheternas årsredovisningar för 2016, budgetunderlag för 2018-2020 och regleringsbrev för 2017 samt instruktioner och vissa registerspecifika förordningar.

Därutöver har vi tagit del av ett antal rapporter som berör ämnet samt information om kommuner och landstings nuvarande grunddataanvändning från respektive registerförvaltande myndighet. Denna information har bestått av sammanställd försäljningsvolym för de senaste två åren, nuvarande avgiftsmodell och i vilken utsträckning kostnader och intäkter skulle förändras om registerinformationen blir avgiftsfri för kommuner och landsting.

2.5 Disposition

I kapitel 3 beskriver vi kortfattat den kommunala och den landstingsorganiserade sektorn och den finansiering av sektorn som sker via statliga medel. Därefter följer i kapitel 4 en beskrivning av de grunddata som vi avgränsat arbetet till. I kapitel 5 kapitlet redogör vi för övergången från avgiftsfinansiering till anslagsfinansiering av grunddatautbyte mellan statliga myndigheter i och med beslutet budgetåret 2017. I kapitel 6 gör vi en analys av de förutsättningar vi har identifierat och som vi bedömer är av betydelse för utformningen av en ny finansieringsmodell. I kapitel 7 redogör vi för alternativa finansieringskällor som kan vara aktuella inom ramen för uppdraget. I

kapitel 8 redovisar ESV sitt förslag till finansieringsmodell samt förslag på övriga åtgärder som behöver vidtas vid införande av modellen. Konsekvenserna av förslaget framgår av kapitel 9. Här kan man utläsa hur kommuner och landsting, Regeringskansliet samt myndigheterna kan komma att påverkas av förslaget. Dessutom framgår förslag till fortsatt beredning. Rapporten avslutas med kapitel 10 där ESV ger en avslutande reflektion och lyfter fram några frågor av strategisk karaktär som kan vara viktiga för utveckling, styrning och tillhandahållande av offentlig grunddata.

3 Sveriges kommuner och landsting

Kommuner och landsting ansvarar för att bedriva verksamhet inom ramen för geografiskt avgränsade områden. I Sverige finns idag 290 kommuner och 20 landsting. Till skillnad mot statliga myndigheter är uppdraget de olika kommunerna respektive landstingen har detsamma. Trots det finns stor variation mellan olika kommuner respektive landsting. Skillnaderna beror bland annat på vilka förutsättningar som finns i kommunernas respektive landstingens geografiska område såsom befolkning och geografisk yta med mera. Därutöver beror skillnaderna på hur kommunen eller landstinget har valt att avgränsa och organisera verksamheten.

Det kommunala självstyret har en lång tradition i Sverige och innebär att det ska finnas en självständig och, inom vissa ramar, fri bestämmanderätt för kommuner och landsting. I regeringsformen finns också bestämmelser om att det för den offentliga förvaltningen finns både statliga och kommunala förvaltningsmyndigheter samt att förvaltningsuppgifter kan anförtros åt kommuner. Vidare framgår att beslutanderätten i kommunerna utövas av valda församlingar. Det innebär att medborgarna regionalt och lokalt tillförsäkras rätten att i demokratiska former avgöra gemensamma angelägenheter. Kommunal verksamhet regleras genom lag, till exempel kommunallagen och en mängd specialförfattningar.

Kommuner bedriver i större utsträckning än staten verksamhet i olika organisationsformer. Samma verksamhet kan i olika kommuner bedrivas i egen regi, i ett kommunalt bolag eller av en privat utförare. Verksamheter inom samma kommun kan även bedrivas i flera olika organisationsformer. En annan skillnad är att kommuner och landsting bedriver mer konkurrensutsatt verksamhet i förhållande till staten.

3.1 Finansiering

Kommuner och landsting finansieras huvudsakligen via skatter och avgifter. Därutöver ger staten allmänna och riktade bidrag till kommuner och landsting. De allmänna bidragen redovisas under utgiftsområde 25 på statens budget och fördelas budgetåret 2017 på fyra anslag²:

- 1:1 Kommunalekonomisk utjämning (94 657 miljoner kronor)
- 1:2 Utjämningsbidrag för LSS-kostnader (3 891 miljoner kronor)
- 1:3 Bidrag till kommunalekonomiska organisationer (7 miljoner kronor)
- 1:4 Stöd med anledning av flyktingsituationen (7 000 miljoner kronor)

² Budgetpropositionen (2016/2017:1)

De så kallade riktade bidragen för särskilda insatser återfinns under andra utgiftsområden på statens budget.

Anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* utgjorde 2015 elva procent och de riktade bidragen åtta procent av kommunsektorns totala intäkter³. Fördelningen av anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* mellan kommuner är baserat på antal invånare men därutöver används ett utjämningsystem för att garantera att alla kommuner och landsting ska få likvärdiga ekonomiska förutsättningar.

3.2 Utgångspunkter för justeringar av det allmänna bidraget

Vid beredning av förslag som har ekonomiska konsekvenser för kommuner och landsting ska en bedömning göras av de kommunalekonomiska effekterna och om den kommunala finansieringsprincipen ska tillämpas. Principen som inte är lagfäst har godkänts av riksdagen och tillämpas sedan 1993. Enligt riksdagsbeslut 1994 har vissa preciseringar gjorts av tillämpningen av finansieringsprincipen.⁴

Principens innebörd är att kommuner och landsting inte ska åläggas nya uppgifter utan att de samtidigt får finansiera dessa med annat än höjda skatter. Om staten fattar beslut som gör att den kommunala verksamheten kan bedrivas billigare ska staten på motsvarande sätt minska de statliga bidragen.⁵

Regeringskansliet har tagit fram riktlinjer för justering av de allmänna bidragen och därmed även för användningen av anslag 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning*. Ändamålet för detta anslag är enligt budgetpropositionen för 2017 att ge kommuner och landsting goda och likvärdiga ekonomiska förutsättningar. Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till kommuner och landsting enligt lagen (2004:773) om kommunalekonomisk utjämning. Anslaget används även som ett instrument för ekonomiska regleringar mellan staten och kommunsektorn.

---

³ Budgetpropositionen (2016/17:1)

⁴ SKL Informationsmaterial – Den kommunala finansieringsprincipen 070416

⁵ Proposition 1993/94:150 bilaga 7

4 Grunddatautbyte mellan staten, kommuner och landsting

I detta kapitel beskriver vi de grunddata som omfattas av uppdraget och ger exempel på hur kommuner och landsting använder informationen idag. Vi redogör i tabell över hur de beräknade kostnaderna kan delas in i initiala respektive långsiktiga kostnader. År 0 i tabellerna visar de beräknade kostnaderna vid införandeåret.

4.1 Bolagsverket

Avgifterna för information som rör grunddata tar Bolagsverket ut med stöd av 13 § i sin instruktion⁶. Tillgången till Bolagsverkets grunddata kommer under 2017 att bli avgiftsfri för statliga myndigheter genom två olika kanaler. Kanalerna utgör en del av näringslivsregistret. Följande avsnitt beskriver hur dessa kanaler används och i framtiden kan komma att användas av kommuner och landsting.

Den första kanalen är daglig avisering av händelser i Bolagsverkets register vilket kan användas för att skapa och uppdatera egna register, genomföra analyser med mera. Tjänsten innebär att kommuner och landsting kan bevaka händelser i Bolagsverkets olika register med dagliga filleveranser. Det är möjligt att välja eller bevaka en eller flera företagsformer och till detta en eller flera typer av ändringar.

Den andra kanalen är XML (Extensible Markup Language), företagsinformation och dokument som kan implementeras i eget gränssnitt. Vid integrationen av XML går det att välja ut information själv genom att välja avgränsningar utifrån behovet i kommunen eller landstinget. Ett användningsområde som Bolagsverket uppfattar att kommuner och landsting har för XML är integrationer till behörighetslösningar som kräver information om firmatecknare och styrelse. På så sätt kan kommunerna bygga egna tjänster och kontrollmekanismer. Ett annat användningsområde kan vara att kommuner och landsting tar ut årsredovisningar för att bedöma anbud från olika bolag i samband med upphandlingar.

Fram till idag har daglig avisering och XML inte använts av kommuner och landsting. Bolagsverket har dock varit helt avgiftsfinansierade och tagit ut avgifter för informationsutlämnande. Avgifterna kan enligt Bolagsverket ha varit en anledning till att kommuner och landsting inte har tagit ut informationen. Ökad användning av XML-integrationer kan därför både bidra till en effektiv användning av statens register och öka nyttan för företagare. I viss utsträckning kan det även vara så att kommuner och landsting använder sig av mellanhänder, det vill säga företag

---

⁶ Förordning (2007:1110) om instruktion för Bolagsverket

som köper information från Bolagsverket och sedan tillhandahåller den till kommuner och landsting.

Eftersom det idag inte finns några kommuner och landsting som använder grunddata från Bolagsverket via daglig avisering eller XML finns det inte några ekonomiska utfall. För att ge en bild av kommuner och landstings användning av Bolagsverkets tjänster väljer vi att redovisa totala det totala intäktsutfallet i Bolagsverkets försäljningsverksamhet. ESV delar Bolagsverkets bedömning att en ändrad finansieringsmodell skulle leda till att kommuner och landsting på sikt använder de avgiftsfria kanalerna istället för att köpa andra tjänster från Bolagsverket, gå via mellanhänder eller ta in informationen från företagare.

Bolagsverkets avgiftsintäkter som avser försäljning av information⁷

tkr	2015	2016	2017 - prognos
Statliga myndigheter	25 983	20 581	205
Kommuner och landsting ⁸	ca. 250	ca. 220	ca. 220
Övriga	ca.82 450	ca.83 200	ca.70 280
Totala avgiftsintäkter	108 683	104 001	70 705

Källa: Bolagsverket

Anslag 2:6 *Gemensamma e-förvaltningsprojekt av strategisk betydelse* under utgiftsområde 22 har tillförts medel från och med budgetåret 2017 för det avgiftsfria uttagen av grunddata som rör statliga myndigheter.

I dag säljer inte Bolagsverket grunddata till kommuner och landsting via XML eller aviseringstjänsten. I beloppen i tabellen ovan finns dock försäljning till kommuner och landsting via e-tjänsten Näringslivsregistret budgeterat till 220 000 kronor för 2017. Vid ett avgiftsfritt utbyte av grunddata mellan stat, kommun och landsting så finns det en risk att de här intäkterna från Näringslivsregistret uteblir. Så blir fallet om samtliga kommuner och landsting väljer att ta ut grunddata via XML och aviseringstjänsten istället för att använda de tjänster de i dag kan erhålla via den del av Näringslivsregistret som avser bearbetad information. Eftersom informationen i Näringslivsregistret delvis är förädlad gör Bolagsverket bedömningen att det är

⁷ Bolagsverket lägger på moms på avgifterna som tas ut av kommuner och landsting

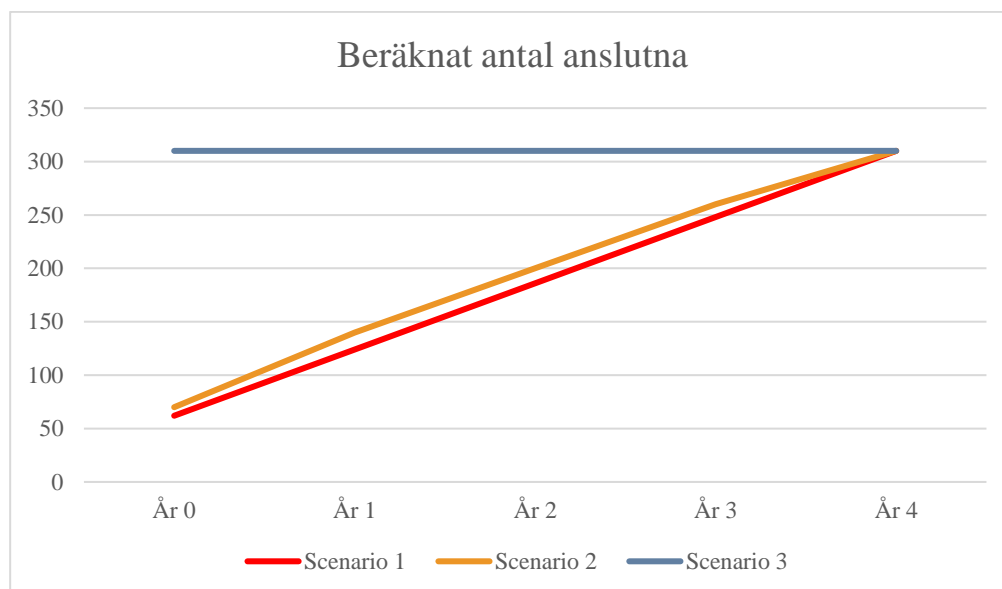
⁸ I Bolagsverkets redovisning särredovisas inte kommuner och landsting

sannolikt att en del kommuner även i fortsättningen kommer att välja att hämta ut den förädlade informationen från Näringslivsregistret.

Under 2016 hade Bolagsverket i sitt kundregister cirka 180 kommuner och landsting. Även om aviseringstjänsten och XML-tjänsten inte hade några försäljningsintäkter under 2016 hade en kommun respektive ett landsting anslutit sig som kunder. De har emellertid inte börjat använda tjänsten. Övriga kommuner och landsting hämtar bland annat kopior ur Bolagsverkets arkiv.

Intäkter från övriga består av försäljningsintäkter från återförsäljare samt slutkunder och uppgår till ca 70 miljoner kronor. Det är svårt att bedöma i hur stor grad dessa intäkter påverkas av en avgiftsfrihet för grunddata till kommuner och landsting.

Bolagsverket gör bedömningen att intäktsbortfallet inte är väsentligt. Förutsättningen är då att inte kommuner och landsting vidareförmedlar informationen till andra aktörer.

Källa: Bolagsverket

Bolagsverket har utgått från att samtliga kommuner och landsting kommer att vara anslutna inom en femårsperiod. Myndigheten har redogjort för tre olika scenarion, där de anser de två första vara mest sannolika. Vid det första scenariot räknar myndigheten med att 62 kommuner och landsting ansluter sig årligen. Vid det andra scenariot ansluter sig 70 kommuner per år under de två första åren.

Anslutningstakten minskar sedan något varje år och det sista året ansluter sig de 50 kvarstående kommunerna. Vid tredje scenariot ansluter sig samtliga kommuner och landsting redan vid införandåret, men det här alternativet ser inte Bolagsverket som sannolikt. Vi redogör därför inte i den kommande analysen för det sista scenariot.

Samtliga scenarion visar en total kostnad på 21 miljoner kronor under en femårsperiod.

Bolagsverket anger att myndigheten inte har några problem att under en tidsperiod på 12 månader ansluta samtliga kommuner och landsting. Bolagsverket ser det däremot som sannolikt att kommuner och landsting kommer att ansluta sig successivt eftersom mottagarnas system kan behöva anpassas för att de ska kunna använda och sortera den information som rör den enskilda kommunen eller landstinget.

Beräknade kostnader

Tkr	År 0	År 1	År 2	År 3	År 4	Permanent
Scenario 1	2 700	2 700	2 700	2 700	2 700	0
Initiala kostnader⁹						
Scenario 2	3 500	3 500	2 500	2 500	1 500	0
Initiala kostnader						
Långsiktiga kostnader	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Summa Scenario 1	4 200	4 200	4 200	4 200	4 200	1 500
Summa Scenario 2	5 000	5 000	4 000	4 000	3 000	1 500

Källa: Bolagsverket

De totala kostnaderna är desamma oavsett anslutningstakt. Vid det andra scenariot blir kostnaderna högre inledningsvis eftersom kommuner och landsting ansluter sig tidigare i perioden än vid scenario 1. Trots att de totala kostnaderna är desamma oberoende av anslutningstakt så kan anslutningstakten påverka Bolagsverkets förmåga att ge stöd och support. Konsekvensen blir då att kommuner och landsting kan behöva ta fram och bearbeta informationen själva.

⁹ Med initiala kostnader avser ESV i detta sammanhang anslutnings- och utvecklingskostnader som uppstår i samband med att grunddata görs tillgänglig

Ingen hänsyn har tagits för inkomstbortfall från övriga användare vid beräkning av de långsiktiga kostnaderna.

Oberoende av vilket alternativ som väljs, består kostnaderna framförallt av drift, underhåll, support och anslutningskostnader (kundsupport, utveckling och utforma avtal), lönekostnader, it-kostnader i form av drift och underhåll samt overhead- och insamlingskostnader.

Bolagsverket anger att vid en markant ökad användning så finns en risk för att ytterligare kostnader tillkommer för servrar, teknik och övrig maskinpark med cirka 500 000 kronor per år. Dessa medel finns inte medräknade i ovanstående tabell.

ESV uppfattar att det finns två registerspecifika finansiella förutsättningar som bör beaktas vid en förändrad finansieringsmodell för tillhandahållande av Bolagsverkets grunddata till kommuner och landsting.

- Kommuner och landsting köper i liten utsträckning tjänster direkt av Bolagsverket vilket gör att det är svårt att bedöma de finansiella konsekvenserna.
- Bolagsverket har inte analyserat hur kommuner och landsting använder den information som de hämtar från Bolagsverket.

4.2 Lantmäteriet

Fastighetsinformation och kartinformation är en del av det grunddatautbyte som sedan årsskiftet ska vara avgiftsfritt för statliga myndigheter. Lantmäteriets tjänster Bild, Höjd och Swepos¹⁰ omfattas inte.

Geodatasamverkan omfattar en mängd olika informationslag från flera myndigheter. Från Lantmäteriet omfattas fastighetsinformation och all geografisk information, det vill säga även Bild, Höjd och Swepos i Geodatasamverkan¹¹. I samarbetet ingår både statliga myndigheter, kommuner, landsting och i något fall organisationer med offentliga uppgifter¹². Enligt SKL:s bedömning är fastighetsinformation och registerkarta den information som är viktigast för den kommunala verksamheten. Avtal i geodatasamverkan kan tecknas av statliga myndigheter, landsting/regioner och kommuner samt aktörer som har offentligt uppdrag¹³.

¹⁰ Positioneringsinformation

¹¹ Produktutbudet för geodatasamverkan innehåller geodata och tjänster från Lantmäteriet, Sjöfartsverket, SMHI, SCB, SGU.

¹² Exempelvis SOS Alarm

¹³ Lantmäteriets årsredovisning 2016 s.42

Vid övergången till ny finansieringsmodell för statliga myndigheter minskade årsavgiften för att delta i Geodatasamverkan med 83 procent. Lantmäteriet framför att detta inte har resulterat i någon minskning av antalet fakturor och betalningar mellan myndigheter då Bild, Höjd och Swepos inte ingår. När det gäller Lantmäteriets registerinformation kan myndigheter och kommuner inte heller göra allt de vill med uppgifterna även om avgifterna försvinner eftersom begränsande licensvillkor kvarstår¹⁴.

Årsavgiften¹⁵ för kommuner och landsting inom Geodatasamverkan baseras på invånarantal, geografiskt verksamhetsansvar, tätortsareal och befolkningstäthet. Utifrån dessa parametrar delas kommuner och landsting in i olika kategorier där de olika kategorierna motsvarar olika avgiftsnivåer. Mer information om avgiftssättningen för geodatasamverkan finns i bilaga 3.

I nuläget deltar 251 kommuner och 4 landsting i geodatasamverkan.¹⁶ Kommunernas anslutning har från slutet av 2014 ökat med 68 kommuner. Utöver geodatasamverkan tecknar enskilda kommuner avtal direkt med Lantmäteriet för köp av data och även med mellanhänder som i sin tur har avtal med Lantmäteriet.

Avgiftsintäkter för Geodatasamverkan om alla kommuner och landsting var anslutna (inklusive Bild, Höjd och Swepos)¹⁷

tkr	2015	2016	2017 – prognos
Statliga myndigheter	39 900	38 200	5 800 ¹⁸
Kommuner och landsting	68 500 ¹⁹	66 100	66 600 ²⁰
Affärsverk och statliga bolag	5 600	5 600	5 600
Totala avgiftsintäkter	114 000	109 900	78 000

Källa: Lantmäteriet

¹⁴ Lantmäteriets produkter skyddas av upphovsrätt i enlighet med lag (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk

¹⁵ Lantmäteriet lägger på moms på avgifterna som tas ut av kommuner och landsting

¹⁶ De kommuner och landsting som i dag inte är anslutna finns i bilaga 2

¹⁷ Lantmäteriet lägger på moms på avgifterna som tas ut av kommuner och landsting

¹⁸ I dag är det 32 myndigheter som är anslutna till geodatasamverkan, exkl affärsverk. Intäkterna är hänförliga till Bild, Höjd och Swepos

¹⁹ Modellen är till viss del teoretisk eftersom det inte går att identifiera hur stor del av återförsäljarnas kunder som består av kommuner och landsting

²⁰ Nuvarande avgiftsintäkter från geodatasamverkan är 52,9 miljoner kronor. Därutöver finns även direktförsäljning till kommuner och landsting som inte är anslutna

Anslag 1:6 Lantmäteriet under utgiftsområde 18 har tillförts medel från och med budgetåret 2017 för det avgiftsfria uttagen av grunddata som rör statliga myndigheter.

För att samla in fastighetsinformation och geografisk information tar Lantmäteriet hjälp av kommunerna som lämnar dessa uppgifter i enlighet med avtal (ABT, NDRK och DRK) mellan dem och Lantmäteriet. Enligt avtal betalar Lantmäteriet en ersättning till kommunerna för dessa uppgifter. Ersättningen till kommunerna baseras på Lantmäteriets samlade försäljning av grunddata och innebär att Lantmäteriet betalar kommunerna upp till 24 procent av Lantmäteriets försäljningsintäkter för fastighetsinformation och viss geografisk information (det som inte är med är intäkterna för Bild, Höjd och Swepos). Informationen som kommunerna samlar in består av adresser, byggnader, topografi och fastighetsindelning. Ersättningen uppgick 2016 till cirka 67 miljoner kronor.

En förändrad finansieringsmodell för överföring av grunddata från Lantmäteriet till kommuner och landsting behöver ta hänsyn till försäljning via mellanled. I övrigt uppfattar ESV det som att det inte finns några registerspecifika förutsättningar som behöver beaktas.

Beräknade kostnader (exklusive Bild, Höjd och Swepos)

tkr ⁱ	År 0	År 1	År 2	Permanent
Initiala kostnader	0	0	0	0
Långsiktiga kostnader	57 500	57 500	57 500	57 500
Totala kostnader	57 500	57 500	57 500	57 500

Källa: Lantmäteriet

Ovanstående tabell visar att de totala kostnaderna för att tillhandahålla grunddata till samtliga kommuner och landsting är 57,5 miljoner kronor per år. Eftersom verksamheten redan är igång räknar Lantmäteriet inte med några initiala kostnader av väsentlig karaktär. Lantmäteriet har framfört att vid ökad servicegrad, tillgänglighet och användning av systemet beräknas kostnaderna öka med 5 miljoner kronor per år. Dessa 5 miljoner kronor är inte inkluderade i de beräknade kostnaderna ovan.

Lantmäteriet kommer även i fortsättningen behöva fakturera för Bild, Höjd och Swepos om samma avgränsningar används för att tillhandahålla grunddata avgiftsfritt till kommuner och landsting som för statliga myndigheter. Lantmäteriet bedömer att kostnaderna ökar med 7,5 miljoner kronor om dessa tjänster inkluderas.

4.2.1 Övriga omständigheter som kan påverka finansieringsmodellen

Lantmäteriet har framfört att myndigheten för diskussioner med SKL om ett nytt samverkansavtal. SKL betalar totalt sett ungefär lika mycket som Lantmäteriet ersätter kommuner och landsting för deras bidrag i geodataförsörjningen. Lantmäteriet har föreslagit att myndigheten avgiftsfritt ska få tillgång till kommunernas geodatainformation och att kommunerna i stället ska få tillgång till samtliga grunddata från Lantmäteriet. Myndighetens förslag innebär att kostnaderna för ett avgiftsfritt utbyte av grunddata kan finansieras genom en minskad ersättning till kommunerna. ESV:s bedömning är att förslaget ligger utanför detta uppdrag. Vi noterar dock att Bild, Höjd och Swepos inkluderas i Lantmäteriets förslag.

I regleringsbrevet för 2017 har Lantmäteriet fått i uppdrag att redovisa effekter och konsekvenser av öppna data. Uppdraget ska slutrapporteras den 31 maj 2017. I budgetunderlaget för 2018-2020 lyfter Lantmäteriet behovet av ökade anslag vid en övergång till öppna data för geodatainformation 2018. Lantmäteriet räknar med att medel behöver tillskjutas för detta ändamål med 129 miljoner kronor 2018, 129 miljoner kronor 2019 samt 141 miljoner kronor årligen från och med 2020.

4.3 Skatteverket

Skatteverkets tjänst Navet är folkbokföringens aviseringssystem. Tjänsten ingår i det avgiftsfria grunddatautbytet mellan statliga myndigheter. Navet hämtar uppgifter direkt från folkbokföringens register. Det finns flera olika tjänster i Navet för att hämta uppgifter från folkbokföringen. Navet kan bara användas av statliga myndigheter, kommuner och landsting²¹. Genom Navet kan kommuner och landsting hämta information som de sedan kan använda i sin verksamhet eller integrera informationshämtningen i egna gränssnitt. Om ett avgiftsfritt uttag från Navet även ska gälla för kommuner och landsting återstår endast Svenska kyrkan som transaktionsbaserad kund hos Navet.

Företag och privatpersoner kan vända sig till Statens personadressregister (SPAR) som förvaltas av Skatteverket. Informationen i SPAR består bland annat av adresser och annan folkbokföringsinformation. SPAR är ett offentligt register som omfattar alla personer som är folkbokförda i Sverige. Uppgifterna i SPAR uppdateras varje dygn med uppgifter från folkbokföringsregistret. Syftet med SPAR är att lämna ut uppgifter elektroniskt under förutsättning att mottagaren uppfyller vissa villkor. Utlämnandet är till skillnad från Navet inte begränsat till statliga myndigheter, kommuner och landsting. SPAR är en egen nämndmyndighet som administrativt sorterar under Skatteverket och kommer även fortsättningsvis vara avgiftsbelagd om

²¹ Ett undantag är Svenska kyrkan som är anslutna till Navet

inga ändringar sker i de styrande författningarna för SPAR. Intäkterna för SPAR beräknas till 46 miljoner kronor 2017²².

Avgiftsintäkter för Navet.²³

tkr	2015	2016	2017 - prognos
Statliga myndigheter	4 200	5 200	0
Kommuner och landsting	8 700	9 000	9 000
Övriga	1 100	900	900
Totala avgiftsintäkter	14 000	15 100	9 900

Källa: Skatteverket

Anslag 1:1 *Skatteverket* under utgiftsområde 3 har tillförts medel från och med budgetåret 2017 för de avgiftsfria uttagen av grunddata som rör statliga myndigheter.

Avgifterna för Navet tas ut enligt 18 § Förordning (2001:589) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet (denna författning är under justering för att anpassas till anslagsväxling mellan statliga myndigheter). Det ekonomiska målet för verksamheten är full kostnadstäckning.

Beräknade kostnader

tkr	År 0	År 1	År 2	Permanent
Initiala kostnader ²⁴	0	0	0	-
Långsiktiga kostnader	9 000	9 000	9 000	9 000
Summa	9 000	9 000	9 000	9 000

Källa: Skatteverket

²² Skatteverkets regleringsbrev för 2017

²³ Skatteverket lägger på moms på avgifterna som tas ut av kommuner och landsting

²⁴ Med initiala kostnader avser ESV i detta sammanhang anslutnings- och utvecklingskostnader som uppstår i samband med att grunddata görs tillgänglig

Skatteverket har inga initiala kostnader för införandet eftersom majoriteten av kommunerna redan är anslutna. Det finns därför inga anslutningskostnader eller utvecklingskostnader av väsentlig karaktär. De permanenta kostnaderna beräknas till 9 miljoner kronor enligt ovan. Enligt Skatteverket beror det på att de långsiktiga kostnaderna för Navet inte påverkas i någon större utsträckning om fler användare ansluter sig till systemet. Detta förutsätter dock att befintlig information tillgängliggörs på nuvarande sätt. Kommer det krav på nya informationsmängder och nya sätt att hämta informationen på kommer det att medföra kostnader att realisera dessa krav. Detta kan regeringen behöva ta hänsyn till i framtida beslut om årlig budget. I dag använder nästan samtliga kommuner och landsting Navet för att hämta folkbokföringsinformation. Utöver de kostnader som redovisas i tabellen kan det uppstå ett intäktsbortfall för SPAR-registret. Det skulle kunna bli aktuellt om avgiftsfrihet för NAVET leder till att avgifter för SPAR inte längre kan tas ut, till exempel på grund av konkurrenslagstiftningen. Dessutom skulle efterfrågan kunna minska på grund av avgiftsfriheten för NAVET, vilket även det leder till ett intäktsbortfall. Risken för väsentliga intäktsbortfall bedöms dock som liten.

ESV bedömer att det inte finns några registerspecifika finansiella förutsättningar som behöver beaktas vid en förändrad finansieringsmodell för tillhandahållande av Skatteverkets grunddata till kommuner och landsting.

4.4 Transportstyrelsen

Transportstyrelsens tillhandahållande av information till externa parter sker med stöd av olika författningar. De avgifter som rör grunddata som uppdraget omfattar tar Transportstyrelsen ut med stöd av 4 § i avgiftsförordningen²⁵ (1992:191) och 9 § i myndighetens instruktion²⁶. Transportstyrelsens tillhandahållande kan i princip delas in i tre typer av tjänster. Transportstyrelsens tjänstetyper enligt nedan samt teknisk tjänst för leverans ser lika ut oberoende av vem som är kund (företag, stat, kommun, landsting etc.) däremot skiljer sig informationsinnehållet åt beroende på vem som är mottagare. Att Transportstyrelsen valt att använda informationsförmedlare för att tillhandahålla information till externa parter innebär att myndigheten väsentligt minskar sina kostnader. Informationsförmedlarna betalar för den information som de köper och förmedlar vidare till myndigheter och företag med medgivande om direktåtkomst. Transportstyrelsen betalar således inte informationsförmedlarna för den väsentliga avlastning som myndigheten får gällande kundtjänst, teknisk support, teknisk anslutning, administration etc. Informationsförmedlaren täcker sina kostnader med de priser de i sin tur tar för de tjänster som de erbjuder sina kunder.

²⁵ Ekonomiskt mål upp till full kostnadstäckning

²⁶ Full kostnadstäckning

- **Direktåtkomst och direktanmälan²⁷**
Den som har fått medgivande kan söka information i vägtrafikregistret om ett fordon eller en fordonsägare per gång. Sökningen sker vanligtvis i realtid och sker via en bastjänst²⁸ som i huvudsak kan nås via en informationsförmedlars²⁹ tjänster men även genom egen integration till vägtrafikregistret³⁰ eller via Transportstyrelsens e-tjänst³¹ Fordon Direkt. Det är enligt Transportstyrelsen oftast små kunder som inte har råd eller behov av en informationsförmedlars tjänster eller systemintegration som väljer leverans denna väg. Avgifter tas ut med stöd av 4 § i avgiftsförordningen.
- **Informationspaket**
Beställaren erhåller information om flera fordon och fordonsägare vid samma tillfälle. Informationen är paketerad i standardpaket som levereras löpande med önskad frekvens, fordonsslag, geografiskt område med mera till mottagaren. Högsta leveransfrekvens är veckovis. Informationspaketen levereras via fil (FTP). Avgifter tas ut med stöd av 9 § i myndighetens instruktion.
- **Fritt Urval**
Beställaren kan, med hjälp av Transportstyrelsens utbildade personal, fritt designa sitt behov av information för en unik situation och leverans sker endast en gång (ej löpande). Leverans sker i regel via mail (Excel). Avgifter tas ut med stöd av 9 § i myndighetens instruktion. Detta urval kräver djup kunskap om betydelsen av grunddata för att urvalet ska matcha kundbehovet. Då Fritt urval är förknippad med en hög grad av manuell handläggning för att tillhandahålla data, anser Transportstyrelsen att tjänsten är att anse som bearbetad data och inte grunddata. Transportstyrelsen anser därför att tjänsten inte bör ingå i det avgiftsfria grunddatautbytet.

Idag har ett stort antal av landets kommuner medgivande om direktåtkomst till vägtrafikregistret. Det finns dock ingen kommun som är fysiskt systemintegrerad till vägtrafikregistret, men 38 kommuner köpte under 2016 direktåtkomst via Transportstyrelsens e-tjänst Fordon Direkt. Det stora antalet kommuner använder sig av informationsförmedlare. Transportstyrelsen har idag en tillhandahållandemodell som bygger på att kunderna, oavsett om det gäller tjänster för offentlig eller privat sektor, får tillgång till uppgifter om fordon och ägare via en eller flera informationsförmedlars tjänster. Informationsförmedlaren har andra möjligheter att

²⁷ Direktanmälan innebär att en extern part med medgivande från Transportstyrelsen kan lämna uppgifter för registrering till vägtrafikregistret, tjänsten är delvis avgiftsbelagd. Tillståndshavare får betala en avgift per transaktion via Transportstyrelsens webbservice Fordon Direkt

²⁸ Bastjänst innebär IT-baserad tjänst med applikationsgränssnitt

²⁹ En informationsförmedlare till Transportstyrelsen är en extern part som hjälper myndigheten att förmedla direktåtkomst och/eller direktanmälan till vägtrafikregistret. Informationsförmedlaren är ett personuppgiftsbiträde till Transportstyrelsen. En informationsförmedlare erbjuder vanligtvis följande tjänster för åtkomst till vägtrafikregistret; webbservice, e-tjänst, integration i kundens verksamhets- eller affärssystem, programkoppling

³⁰ Exempelvis Polisen, besiktningsföretag eller försäkringsbolag

³¹ IT-baserad och självbetjänande tjänst med användargränssnitt

utveckla varierande tekniska lösningar för att tillgodose diversifierade kundbehov. Om Transportstyrelsen direkt ska erbjuda kommuner och landsting uppgifter om fordon och ägare så kräver det en förändring av Transportstyrelsens tillhandahållandemodell och teknik. Det här innebär att Transportstyrelsen idag kan erbjuda samtliga tjänster som kommuner och landsting behöver via mellanhänder, men inte i egen regi.

Transportstyrelsens bedömning är att användningsområdena för informationen i kommuner rör olika former av utredningar (Fritt urval). Det kan till exempel röra trafikutredning, parkeringsutredning, antal fordon i innerstaden. Andra mer frekventa användningsområden är kontroll av fordon och ägare för felparkerade fordon, i samband med omhändertagande av fordonsvrak eller skuldbelagt fordon, utredning av ekonomiskt bistånd samt kontroll av egen fordonspark (Direktåtkomst och/eller Informationspaket). För landsting är användningsområden vanligtvis uppföljning av den egna fordonsparken, men avser i förhållande till kommuner små volymer (Direktåtkomst). Fritt urval består av bearbetad grunddata. Statliga myndigheter använder i dag tjänsten i begränsad utsträckning. Transportstyrelsen bedömer att behovet av tjänsten som större för kommuner och landsting än för staten.

Viktigt att påpeka är att Transportstyrelsens intäkter inte speglar kostnaderna i den avgiftsbelagda verksamheten. Det beror på det stora ackumulerade överskottet som uppkommit inom informationsförsäljningen vilket har föranlett avgiftssänkningar. Transportstyrelsens uppskattning är att avgiftsintäkterna i nuläget täcker 65 procent av årets kostnader. Kostnaderna för informationsuttag ligger på 75 miljoner kronor (2016) medan intäkterna som framgår av tabellen nedan uppgick till cirka 56 miljoner kronor. Transportstyrelsen kommer dock göra vissa förstärkningar inom området både verksamhetsmässigt och genom utveckling av it-system, vilket gör att kostnaderna kommer att stiga. Sannolikt skulle avgifterna behöva höjas på sikt.

Den omföring av anslag som tillfördes anslag 1:12 *Transportstyrelsen* under utgiftsområde 22 baserades på statliga myndigheters andel av avgiftsintäkterna för samtliga tre tjänster. Under 2016 köpte sex myndigheter information om fordon och fordonsägare för totalt 0,4 miljoner kronor. Ungefär hälften av avgiftsintäkterna kommer från tjänsten Fritt Urval. Transportstyrelsen har inte sett någon förändring av försäljningsvolymen under 2017.

Avgiftsintäkter för tjänsterna Direktåtkomst och direktanmälan, Informationspaket och Fritt urval ³²

tkr	2015	2016	2017 - prognos
Statliga myndigheter	635	367	0
Kommuner och landsting	86	110	110
Övriga	69 260	55 819	57 325
Totala avgiftsintäkter	69 981	56 296	57 435

Källa: Transportstyrelsen

Transportstyrelsen menar att myndighetens försäljning direkt till kommuner och landsting sannolikt endast står för en liten del av den totala mängd information om fordon och fordonsägare som kommuner och landsting köper. Under 2016 köpte 47 kommuner och 3 landsting information direkt av Transportstyrelsen. Siffran kan dock variera över åren. Orsaken till att endast en mindre del av kommuner och landsting köper information direkt är enligt Transportstyrelsens bedömning att kommuner och landsting anlitar mellanhänder. Dessa mellanhänder adderar vanligtvis ytterligare information som till exempel grunddata från andra statliga register och/eller kan erbjuda integration, API³³ med mera i kommunens samlade verksamhetssystem och lägger på så sätt till andra viktiga mervärden till kommuner och landsting.

Viss del av Transportstyrelsens försäljning till mellanhänder skulle sannolikt påverkas om kommuner och landsting får avgiftsfri grunddata från Transportstyrelsen. Hur stor del av mellanhändernas köp som påverkas beror på i vilken utsträckning den rör kommuner och landsting, i vilken utsträckning mellanhänderna bearbetar informationen samt hur grunddata ska tillgängliggöras vid Transportstyrelsen. Transportstyrelsen har svårt att göra en bedömning av hur viktiga kommunerna upplever ovan nämnda mervärden i förhållande till att informationen blir avgiftsfri. Vid övergången till ny finansieringsmodell för statliga myndigheter var situationen en annan eftersom köp via mellanhänder inte bedömdes förekomma i någon betydande omfattning. Försäljningen till mellanhänder har för 2014 och 2015 legat på 13-14 miljoner kronor årligen.

³² Transportstyrelsen lägger på moms på avgifterna som tas ut av kommuner och landsting

³³ API = Application Programming interface

Transportstyrelsen säljer även information direkt till företag³⁴ som bedriver verksamhet på uppdrag av kommuner och i viss utsträckning landsting. Det kan vara verksamhet som i andra kommuner och landsting kan bedrivas i egen regi eller i kommunalt eller landstingsägda bolag.

Transportstyrelsen kan idag erbjuda bastjänster med grunddata för kommuner via sin e-tjänst *Fordon Direkt*. Såväl fysisk systemintegration som anslutning via e-tjänst innebär i dagsläget att sökning sker på ett fordon eller en fordonsägare i taget. Att utveckla funktionalitet bland annat för sökning på flera fordon eller fordonsägare kräver såväl verksamhetsutveckling som it-utveckling. Det är dock oklart om kommuner och landsting har behov av att kunna göra sökningar via en självbetjänad e-tjänst eller ett API. Det skulle ställa betydligt högre kompetenskrav på kommunen eller landstinget att kunna tolka fordonsgrunddatan. Det finns en risk för att Transportstyrelsens kundtjänst skulle få ökad administration på grund av detta. Alternativet är att kommunerna använder sig av Informationspaketet eller Fritt urval för dessa till antalet relativt få och unika behov. Transportstyrelsens kostnader för tjänsterna Informationspaketet och Fritt urval skulle dock öka om samtliga kommuner och landsting använde dem för behov av grunddata i verksamheten.

För de kommuner och landsting som är anslutna och kan göra egna sökningar i vägtrafikregistret i nuvarande, såväl som i ett utvecklat system, menar Transportstyrelsen dock att kostnaderna för registren inte bör öka med ökad användning. Transportstyrelsens bedömning är vidare att anslutningskostnaderna till nuvarande eller en utvecklad form (utökad användbarhet) av *Fordon direkt* inte är stora eftersom kommunerna redan har medgivande att anslutas och medgivandet är den del av anslutningen som tar huvuddelen av resurserna i anspråk. Det kan dock uppstå vissa kostnader till följd av att behörigheter i system samt tecknade avtal måste ändras och för att ge medgivande till de kommuner som inte har det idag.

---

³⁴ Via Informationspaketet eller Fritt urval

Beräknade kostnader

<i>tkr</i>	<i>År -1</i>	<i>År 0</i>	<i>År 1</i>	<i>År 2</i>	<i>Permanent</i>
<i>Initiala kostnader</i>³⁵	<i>13 500</i>	<i>2 900</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Långsiktiga</i>³⁶ <i>kostnader</i>	<i>5 900</i>	<i>8 000</i>	<i>8 500</i>	<i>8 500</i>	<i>8 500</i>
<i>Summa</i>	<i>22 400</i>	<i>10 900</i>	<i>8 500</i>	<i>8 500</i>	<i>8 500</i>

Källa: Transportstyrelsen

Transportstyrelsens system behöver utvecklas innan införande kan genomföras. Det är också förklaringen till att ovanstående tabell visar år -1. Det är året före det år då systemet kan börja användas av kommuner och landsting. Transportstyrelsen räknar därför med att det kommer att uppstå kostnader, framförallt för att hantera omställningen från mellanhänder, redan innan kommuner och landsting kan ansluta sig. Beräkningen inkluderar utvecklingskostnader för att systemet ska kunna driftsättas. De initiala utvecklingskostnaderna som myndigheten beräknar är totalt 16,4 miljoner kronor fördelat på år -1 och år 0. Utvecklingskostnader är framförallt hänförliga till en ny självbetjänande tjänst (webbservice) för Direktåtkomst med 10,7 miljoner kronor (generellt API³⁷ för kommuner och landsting samt eventuellt nya bastjänster) och utveckling av den befintliga tjänsten Informationspaket med 5,5 miljoner kronor.

I stället för tjänsten (webbservice/API) Direktåtkomst skulle den befintliga e-tjänsten Fordon Direkt kunna utvecklas med befintligt innehåll/service men med utökad användbarhet. Transportstyrelsen bedömer dock att ett sådant val inte kommer att räcka för att täcka kommuner och landstings behov av att till exempel kunna bygga in direktåtkomst i handdatorer eller annan utrustning, om kommuner och landsting ska få åtkomst via Transportstyrelsen i stället för via informationsförmedlare.

Transportstyrelsen anger att det är svårt att uppskatta vid vilken tidpunkt de ökade kostnaderna kommer att falla ut eftersom utfallet är beroende av utvecklingstakt, ikraftträdandedatum och kommunernas och landstingens användning av systemen.

³⁵ Med initiala kostnader avser ESV i detta sammanhang anslutnings- och utvecklingskostnader som uppstår i samband med att grunddata görs tillgänglig

³⁶ Beloppen inkluderar Fritt Urval med 1 miljon kronor årligen

ESV bedömer att det finns tre registerspecifika finansiella förutsättningar som behöver beaktas vid en förändrad finansieringsmodell för tillhandahållande av Transportstyrelsens grunddata till kommuner och landsting.

- Det finns ett utvecklingsbehov av Transportstyrelsens tjänster för att de ska kunna användas direkt av kommuner och landsting utifrån deras behov och utan att det kräver bearbetning och sammanställning av Transportstyrelsen.
- En avgiftsfri finansieringsmodell kan leda till minskade intäkter från övriga i de fall kommunerna köper informationen via mellanhänder. Det måste den nya finansieringsmodellen omhänderta.
- Det faktum att avgiftsintäkterna för närvarande inte täcker de årliga kostnaderna i verksamheten.

Dessutom råder enligt Transportstyrelsen osäkerhet kring:

- Vilken information kommuner och landsting behöver, i vilken omfattning de behöver informationen och på vilket sätt de kommer att inhämta den.
- Beräkningen av utvecklingskostnaderna, eftersom det inte finns någon förstudie kring användning och verksamhetsbehov.
- Om Transportstyrelsen har tillräcklig kapacitet och resurser för den utveckling som krävs. Transportstyrelsen uppger att osäkerheten minskar om ikraftträdandet sker tidigast 2020.
- Om Fritt urval är att anse som grunddata trots att informationen är bearbetad.
- Kostnader för tjänsten Fritt urval, eftersom efterfrågan är svår att förutse och tjänsten är personalintensiv.

5 Övergång till anslagsfinansiering av grunddata mellan statliga myndigheter

De statliga myndigheterna utbyter grunddata mellan sig. Fram till och med 2016 har de registeransvariga myndigheterna fakturerat andra myndigheter för efterfrågade uppgifter. Regeringen har bedömt att denna ordning är ineffektiv och därför föreslagit ett avgiftsfritt utbyte av grunddata mellan myndigheter. Regeringens bedömning är att ett avgiftsuttag mellan myndigheter ökar de administrativa kostnaderna och bidrar till att myndigheter använder mellanhänder, med risk för sämre registerkvalitet. De grunddata som omfattas är uppgifter i folkbokföringsregistret, näringslivsregistret, vägtrafikregistret, fastighetsregistret och viss geografisk information.

Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2017 att 64 miljoner kronor skulle avsättas från och med 2017 för avgiftsfritt utbyte av grunddata mellan statliga myndigheter. Finansieringen skulle ske genom en omfördelning av medel från de statliga myndigheterna som tidigare har fakturerats avgifter för grunddata till de myndigheter som tillhandahåller dessa uppgifter. Överföringen baserades på nettofaktureringen det vill säga om myndigheten hade större avgiftsintäkter än kostnader för grunddata fördes nettobeloppet över. Lantmäteriet var den myndighet som påverkades mest av det avgiftsfria grunddatautbytet mellan statliga myndigheter. Myndighetens anslag ökade varaktigt med 34,6 miljoner kronor 2017. Riksdagen hade inga synpunkter på regeringens förslag i de finansiella delarna.

6 Förutsättningar för en förändrad finansieringsmodell

I följande avsnitt analyserar vi de förutsättningar som enligt ESV:s bedömning är viktiga att ta hänsyn till vid en övergång från avgiftsfinansiering till anslagsfinansiering av grunddata mellan statliga myndigheter och kommuner och landsting.

6.1 Juridiska förutsättningar

Trots den avgränsning till finansiella förutsättningar som vi gjort kommer vi i följande avsnitt mycket översiktligt beskriva de juridiska förutsättningar som vi ser kan begränsa möjliga val av finansieringsmodell och i viss utsträckning även kan påverka utfallet av olika finansieringsmodeller för staten respektive kommuner och landsting.

6.1.1 Statens ansvar respektive kommuner och landstings ansvarsområden

I nuvarande styrmodell där uttag av grunddata är avgiftsfinansierad är det upp till respektive kommun och landsting att köpa informationen av de statliga myndigheterna eller välja en annan metod att få tillgång till uppgifterna. Ambitionsnivå och inriktning beslutas därmed av 310 separata enheter under viss påverkan av lag och förordning. Detsamma gällde de statliga myndigheterna innan avgiftsfinansieringen till stor del avvecklades. Genom en övergång från avgiftsfinansiering till anslagsfinansiering över statens budget prioriterar istället riksdagen på förslag av regeringen ambitionsnivå och inriktning utifrån ett samlat nationellt behov.

Den förändring som gjordes av finansieringsmodellen mellan statliga myndigheter innebar att statsmakterna utövar direkt finansiell styrning av digitaliseringsåtgärder genom anslag. De statliga myndigheternas verksamhet och styrning regleras av ett antal lagar och förordningar vilka tar utgångspunkt i styrkedjan riksdagen, regeringen och myndigheter. Kostnaderna och styrningen av verksamheten omfattas därmed både före och efter förändringen av samma styrkedja. Kommuner och landsting omfattas emellertid inte av samma regelverk utan är frikopplade från staten. En förändrad finansieringsmodell innebär därmed en förändrad styrkedja för tillhandahållandet av grunddata där staten ska tillhandahålla utbyte av grunddata.

ESV menar att ansvarsfördelningen behöver klargöras eftersom den påverkar vilka kostnader som förändringen innebär både för statliga myndigheter, kommuner och landsting. Det gäller både på kort och lång sikt. Till skillnad mot förändringen av

styrmodell för statliga myndigheter kräver detta sannolikt någon form av reglering eller avtal mellan staten och kommuner/landsting.

6.1.2 Konkurrenslagstiftningen

Som vi tidigare beskrivit bedrivs kommunal respektive landstingsverksamhet ofta i olika associationsformer. Det gäller både att olika kommuner respektive landsting har valt olika lösningar, men även att verksamhet inom samma kommun kan utföras av aktörer med olika associationsform. ESV konstaterar att beroende på utformningen av en ny finansieringsmodell kan det leda till olika avgifter för olika användare av informationen.

I det fall informationen avgränsas till verksamhet i kommunal- eller landstingsregi blir effekten att kommuner där en stor andel av verksamheten bedrivs i privat regi inte får tillgång till registerinformation i samma verksamheter som kommuner och landsting som bedriver verksamhet i egen regi. I det fall kommuner bedriver verksamhet i egen regi som även bedrivs av privata företag kan det privata företaget missgynnas av en förändring i det fall kommunen inte är medfinansierad.

Regeringen kan besluta om att det ska vara avgiftsfritt att överföra registeruppgifter som behövs för att myndigheter ska kunna utföra myndighetsutövning. Myndighetsutövning är ett förvaltningsrättsligt begrepp och omfattar alla åtgärder och beslut, som är ett yttersta uttryck för samhällets maktbefogenheter gentemot medborgare. Det finns en oklarhet vilka register- och arbetsuppgifter som skulle kunna anses vara en del av myndighetsutövning och där ett fritt avgiftsuttag inte kan anses stå i konflikt med konkurrenslagstiftningen.

I promemorian *Finansieringslösningar för gemensamma digitala tjänster* som ligger till grund för den förändring av finansieringsmodell som gjorts för statliga myndigheter omhändertogs frågan om användning genom att förslaget avgränsades till användning för att utföra myndigheternas författningsreglerade offentliga uppgifter. De registerförvaltande myndigheterna skulle enligt ESV:s förslag tilldelas anslag för att tillhandahålla grundläggande elektronisk registerinformation till annan statlig myndighet, som har behov av denna information för att kunna utföra sina författningsreglerade offentliga uppgifter.

Kommuner och landsting bedriver i större omfattning än statliga myndigheter konkurrensutsatt verksamhet. Statliga myndigheter bedriver till skillnad mot kommuner och landsting i begränsad utsträckning verksamhet i bolagsform. Därutöver finns skillnaderna i hur styrkedjan är reglerad, vilket beskrevs i föregående avsnitt.

Enligt ESV:s uppfattning ställer detta både högre krav på hur den nya finansieringsmodellen utformas och hur det säkerställs att den inte verkar konkurrenshämmande.

6.1.3 Momslagstiftningen

Inom staten bedrivs verksamheten i statliga myndigheter vilka alla är del av samma juridiska enhet. Bland annat innebär det att statliga myndigheter inte fakturerar någon moms dem mellan, med undantag för de statliga affärsverken. Kommunerna och landstingen är till skillnad från staten olika juridiska enheter. Det innebär att staten normalt ska ta ut moms på avgifter för tjänster, förutom för de myndighetsuppgifter som regleras i 15 § avgiftsförordningen (1992:191) (allmänna handlingar).

Begreppet allmän handling definieras i 2 kap. 3 § tryckfrihetsförordningen (TF). Med handling förstås enligt paragrafen en framställning i skrift eller bild som en upptagning som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med tekniska hjälpmedel. Enligt paragrafen är en handling allmän om den förvaras hos en myndighet och är att anse som inkommen till eller upprättad hos myndigheten. I 2 kap. 10 § första stycket TF anges att en handling som förvaras hos en myndighet endast som led i teknisk bearbetning eller teknisk lagring för annans räkning inte anses som allmän handling hos den myndigheten.

De flesta avgifter som rör grunddata tas ut enligt särskild lag eller förordning, om det inte är allmän handling och en avgift tas ut enligt 15 § avgiftsförordningen (1992:191). Idag finns dock en oklarhet om elektronisk överförd registerinformation kan tas ut med avgifter enligt 4 § avgiftsförordningen (1992:191). De registerförvaltande myndigheterna har gjort bedömningen att de tjänster där avgifter tas ut inte innefattas i vad som är utlämnande av allmän handling, vilket medför att moms bör tas ut för dessa tjänster. Staten kommer även fortsättningsvis tillhandahålla tjänsten grunddatatillgång till kommuner och landsting och samma tjänst kan komma att vara avgiftsbelagd för andra användare. Beroende på finansieringsmodellens utformning menar ESV att det därmed kan vara så att tjänsten till kommuner och landsting kan vara momsbelagd verksamhet, även om kommunerna inte betalar någon direkt ersättning.

ESV gör mot bakgrund av detta bedömningen att konstruktionen av en ny finansieringsmodell kan behöva anpassas något för att säkerställa att kraven i momslagstiftningen omhändertas.

6.1.4 Vidareutnyttjande av information

Lagen (2010:566) om vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga förvaltningen är en följd av ett EU-direktiv. Den kallas för PSI³⁸-lagen eftersom den tillämpas på information från den offentliga sektorn. Direktivet vill främja tillväxten på informationsmarknaden genom att enskilda ska få tillgång till handlingar som tillhandahålls av myndigheter. Handlingarna ska kunna användas för andra ändamål än vad de ursprungligen framställdes eller samlades in för. PSI-direktivet syftar till att underlätta enskildas användning av myndigheters handlingar för att främja tillväxt på informationsmarknaden. Detta uppdrag är inriktat på att informationsutbytet mellan stat, kommun och landsting ska öka. ESV bedömer därför att uppdraget ligger utanför PSI-lagens tillämpningsområde och att enskildas tillgång till myndigheters handlingar inte kommer att påverkas av ESV:s förslag.

6.1.5 Juridiska frågor som bör omhändertas innan en förändring genomförs

ESV konstaterar att de frågor vi uppmärksammar som rör konkurrens, moms och hur ansvar ska regleras mellan staten och kommuner respektive landsting sannolikt behöver omhändertas om ESV:s förslag till förändrad finansieringsmodell antas. I och med att dessa frågeställningar inte omfattas uppdraget kommer vi inte fördjupa oss i vilka åtgärder som kan krävas utan förutsätter att detta hanteras i fortsatt beredning. Däremot avser ESV att redogöra för olika upplägg för en finansieringsmodell så att modellen kan anpassas till vald juridisk lösning.

Vid ett avgiftsfritt utbyte av grunddata mellan staten, kommuner och landsting är det viktigt att de bemyndiganden som myndigheterna har anpassas. Dessutom behöver det finnas tydliga instruktioner för hur kommuner och landsting får använda informationen. En förutsättning för användande bör till exempel vara att informationen inte får säljas vidare eller tillgängliggöras till tredje man. Exempelvis får inte tillgängliggörande av geodata ske mot betalning.

6.2 Förutsättningar för utformningen av finansieringsmodell

Som en del av arbetet med att ta fram en finansieringsmodell behöver kostnaderna fördelas mellan kommuner och landsting. En förutsättning för att modellen ska vara användbar i det här fallet är att den är relativt enkel och att finansieringen av grunddata kan anses vara rättvisande. Eftersom förutsättningarna förändras över tid bör finansieringsmodellen även kunna hantera behov av utveckling av system och därtill hörande kostnader.

---

³⁸ Public Sector Information

När det gäller avgiftsfritt uttag av grunddata mellan myndigheter finansierades reformen av att en motsvarande minskning gjordes av anslagen för övriga statliga myndigheter med utgångspunkt i fakturerade avgifter. Reformen var alltså budgetneutral och baserad på användning. Ett avgiftsfritt uttag av registeruppgifter till kommuner och landsting innebär minskade avgiftsintäkter för de statliga registerförvaltande myndigheterna. Utgifterna för att tillhandahålla den idag avgiftsfinansierade verksamheten kommer på samma sätt som vid omläggningen av finansieringsmodell för de statliga myndigheterna att behöva finansieras av ökade anslag till de registerförvaltande myndigheterna. Kommuner får motsvarande positiva effekter, om de inte längre behöver betala avgifter för grunddata.

En utgångspunkt är att reformer ska vara budgetneutrala. Det innebär att minskade intäkter måste ersättas av annan finansiering. En förutsättning för den finansieringsmodell som ESV föreslår är därför att de ökade anslagen till de registerförvaltande myndigheterna måste finansieras av minskade kostnader eller ökade intäkter.

Ökade intäkter kan säkerställas genom höjda skatter eller avgifter. Minskade utgifter kan åstadkommas genom att minska bidrag till kommunerna och landstingen eller minskade utgifter inom annan verksamhet. ESV:s inriktning är att förslaget till ny finansieringsmodell ska vara konsekvent i förhållande till den förändring som genomfördes för statliga myndigheter. ESV gör därför bedömningen att finansieringen, förutsatt att regeringen inte vill göra en omprioritering och minska andra utgifter eller öka skatteintäkterna, bör utgå från en omföring från de bidrag som staten betalar till kommuner och landsting som får tillgång till information som rör grunddata.

ESV konstaterar emellertid att det finns en principiell skillnad i förutsättningarna för en ändring av finansieringsmodell mellan statliga myndigheter och kommuner och landsting. Den beskrivs översiktligt i kapitel 3 och består i att kommuner och landsting har ett geografiskt ansvar till skillnad mot statliga myndigheter som har ett verksamhetsavgränsat ansvar. Statliga myndigheter har antingen behov av information som rör grunddata i sin verksamhet eller inte. Kommuner respektive landsting har istället liknande behov av grunddata men väljer idag i viss utsträckning att få tillgång till informationen på olika sätt. Målsättningen som regeringen har är att offentlig sektor bör använda den information som verksamheten behöver direkt från den ansvariga myndigheten. Följden av detta blir att samtliga kommuner och landsting i olika omfattning på sikt ska använda sig av information direkt från den statliga myndigheten. För att den finansiella styrningen ska innebära incitament att använda direktinformation bör därför finansieringsmodellen till skillnad mot den för statliga myndigheter utgå från att alla kommuner och landsting bidrar till finansieringen.

Som tidigare beskrivits finns utöver kostnaderna som de statliga myndigheterna har för att tillhandahålla dagens tjänster även anslutningskostnader. Dessa uppkommer när de kommuner och landsting som idag inte köper tjänsten direkt av myndigheterna tar ut och använder informationen. Kostnaderna kan uppkomma både på den statliga myndigheten och hos kommunen respektive landstinget som ska anslutas. ESV konstaterar att kostnaden och fördelningen beror på hur gränssnittet är utformat idag och hur ansvarsfördelningen utformas mellan staten och kommuner och landsting. För de kommuner och landsting som idag köper tjänsterna av en mellanhand är det av betydelse att myndigheterna kan erbjuda den grunddata som kommuner och landsting har nytta av i verksamheten. I annat fall kan förändringen medföra att kommunerna och landstingen finansierar både den statliga tjänsten och även behöver köpa information som rör grunddata från en mellanhand som betalar avgifter till myndigheten.

6.2.1 Finansiering bör ske genom en omföring från allmänna statsbidrag

I kapitel 7 redogör ESV för olika alternativ till finansiering av de kostnader som tillhandahållandet av grunddata innebär för de registerförvaltande myndigheterna. ESV anser att en modell som utgår från en omföring genom en minskning av de statliga bidragen till kommuner och landsting och en motsvarande ökning av anslagen till de registerförvaltande myndigheterna innebär en konsekvent hantering i förhållande till förändringen av finansieringsmodell för statliga myndigheter. En sådan konstruktion är även budgetneutral vilket är utgångspunkten i utformningen av statliga reformer.

I ESV:s dialog om uppdraget med SKL:s kansli har vi förstått att även om man välkomnar ESV:s utredning ställer man sig mycket tveksam till ESV:s förslag till utgångspunkter för utformandet av finansieringsmodellen. SKL ser stora samhällsvinster med enklare tillgång till statlig grunddata och minskad administration i samband med nyttjandet. SKL anser dock att det behövs en grundligare analys och att olika finansieringsalternativ bör bedömas utifrån en helhetsbedömning av kostnader och nyttor i samhället. ESV ser inte att detta är möjligt inom ramen för uppdraget och gör bedömningen att vi uppfattar uppdraget på olika sätt.

6.2.2 Samtliga kommuner och landsting bör bidra till finansieringen

En annan princip som bör gälla den nya finansieringsmodellen är att samtliga kommuner och landsting bör inkluderas i den. Inriktningen bör vara att samtliga kommuner och landsting på sikt tar del av information som rör grunddata direkt ur de statliga myndigheternas register, vilket en finansieringsmodell där alla kommuner och landsting bidrar skulle ge incitament till.

ESV menar även att det finns praktiska svårigheter med att ha en modell där vissa kommuner och landsting ska betala avgifter medan andra kan ta del av informationen avgiftsfritt.

6.3 Registerområdenas olika förutsättningar

Det tredje området som vi bedömer har betydelse för en övergång från dagens finansieringsmodell till en som är avgiftsfri för kommuner och landsting är hur olika register är utformade och hur informationen idag kommer kommunerna till handa.

6.3.1 Informationen i registren är olika utvecklade

Som framgår av vår beskrivning av de grunddataregister som vi avgränsat oss till finns det i nuläget skillnader i hur de registerförvaltande myndigheterna har utvecklat gränssytor mot externa användare. När det gäller vägtrafikregistret är vår bedömning med utgångspunkt i antal användare att gränssytor mot externa användare idag inte uppfyller behoven som kommuner och landsting har³⁹. Navet som Skatteverket förvaltar används däremot redan idag av majoriteten av kommuner och landsting och borde därmed redan erbjuda lösningar för grundläggande behov för tillgång till grunddata.

ESV konstaterar att det finns två aspekter av detta som påverkar införandet av en avgiftsfri finansieringsmodell. Den första är vilka krav som gränssytan ska uppfylla. Här har diskussionen mellan myndigheter och externa användare hanterats olika och vi har uppfattat att Skatteverket, Lantmäteriet och Bolagsverket har en annan modell än Transportstyrelsen. Transportstyrelsen har överlåtit utvecklingen av gränssytan för att möta kunders behov till mellanhänder och har därför inte hanterat denna fråga i någon större utsträckning. Den andra aspekten rör den osäkerhet som finns i att utveckla gränssytan i respektive register i förhållande till de externa användarna. Bland annat bör direkt användning av myndigheternas register inte försämrats för de kommuner och landsting som idag använder mellanhänder. Här menar ESV att det finns olika stora utmaningar i att säkerställa att samtliga kommuner och landsting kan få tillgång till grunddata vid en övergång samt att kostnaderna för utveckling i vissa fall är svåra att prognostisera. Vår bedömning är att det finns större osäkerheter när det gäller tjänster kopplade till Transportstyrelsens register.

6.3.2 Anslutningsgraden varierar mellan berörda grunddataregister

ESV konstaterar att anslutningen av kommuner och landsting kommer att medföra anslutningskostnader såväl för statliga myndigheter som för kommuner och landsting. Hur stora dessa blir och hur de fördelas mellan staten och kommunerna och landstingen beror enligt ESV:s bedömning dels på vilka krav staten ska uppfylla när det gäller gränssytan mot externa användare och på hur stor utvecklingsinsats som

³⁹ Möjligheten till API (webbservice) saknas eftersom detta har hanterats av Transportstyrelsens informationsförmedlare

krävs för att uppnå dessa krav, dels på hur många användare som redan är anslutna till registret.

Skatteverket och Lantmäteriet har idag en majoritet av kommunerna och landstingen anslutna till de berörda registren och de räknar därför inte med några initiala anslutningskostnader. För Bolagsverkets del finns det inga kommuner eller landsting som använder grunddata via daglig avisering eller XML och myndigheten räknar därför med initiala anslutningskostnader. När det gäller Transportstyrelsens register gör myndigheten bedömningen att det i vissa fall krävs systemutveckling för att gränssytan ska vara tillräckligt användarvänlig och uppfylla de behov som kommuner och landsting har om förlagen genomförs och de får informationen direkt från Transportstyrelsen i stället för via mellanhänder/informationsförmedlare. Transportstyrelsen räknar med att kostnaderna för anslutning är av mindre omfattning, vilket beror på att myndigheten har ett system med medgivande om direktåtkomst där huvuddelen av kommuner och landsting redan har medgivande.

6.3.3 Olika försäljningskanaler

ESV konstaterar att kommuner och landsting använder sig av mellanhänder för att få tillgång till grunddata. Detta är något som behöver beaktas vid en övergång till en avgiftsfri modell. Det beror på att dessa intäkter kan minska och riskera finansieringen av myndighetens tillhandahållande av registret. Som framgår av beskrivningarna av de olika registren sker det dock i olika stor utsträckning inom olika registerområden. Det är även så att det råder osäkerhet om i vilken utsträckning som mellanhänderna förädlar informationen och om den utveckling av systemen som beskrivs ovan skulle påverka efterfrågan på information via mellanhänder.

6.3.4 Införandet bör säkerställa att staten kan tillgängliggöra grunddata

Vid en ändrad finansieringsmodell för tillhandahållande av statlig grunddata till kommuner och landsting menar ESV att det blir viktigt att kommunerna och landstingen kan hämta information som rör grunddata ur myndigheternas register.

ESV menar att det är avgörande för ett lyckat genomförande av reformen att införandet av ny finansieringsmodell anpassas till anslutningen av kommuner och landsting. Med det avser vi att staten även kapacitetsmässigt ska kunna tillhandahålla åtkomst till grunddata. Därför har myndigheterna tagit fram eventuella kostnader för att ansluta kommuner och landsting.

6.3.5 Ekonomiska konsekvenser bör kunna beräknas utan alltför stor osäkerhet

ESV konstaterar att de olikheter som finns mellan de olika registren innebär att det finns olika förutsättningar att bedöma vilka kostnader som tillhandahållandet av grunddata medför vid en övergång samt på sikt. Idag har tillgången till samtliga

register krav på full kostnadstäckning och avgifterna ska därför anpassas om kostnaderna för att tillhandahålla informationen ökar.

ESV ser fyra olika kategorier av ekonomiska konsekvenser utöver minskade avgiftsintäkter. Den första är behov av utveckling för att kommunerna ska kunna använda information i grunddataregistret direkt och inte gå via en mellanhand. Den andra är kostnader för att ansluta de kommuner och landsting som idag använder andra källor för att få tillgång till informationen. Den tredje kategorin är kostnader för att förvalta och löpande tillhandahålla registerinformation till kommuner och landsting. Den avslutande kategorin avser hur den nya finansieringsmodellen påverkar intäkterna från mellanhänder vilka idag köper och tillhandahåller information till kommuner och landsting. ESV gör bedömningen att Skatteverket och Lantmäteriet har lägre risker förknippade med att göra denna typ av beräkningar. Det beror främst på att de redan har en lösning som majoriteten av kommuner och landsting använder. Det finns därför kostnadsutfall att tillgå och det föreligger inte någon större osäkerhet i att beräkna anslutningskostnader eller kartlägga och bedöma kostnader för eventuellt utvecklingsbehov.

6.4 Ekonomiska förutsättningar

I nedanstående avsnitt finns en sammanställning av de ekonomiska konsekvenserna för staten av att göra grunddata avgiftsfritt till kommuner och landsting. ESV har inte gjort några beräkningar av eventuella kostnader som kommuner och landsting kan ha för att kunna ta emot och använda grunddata eftersom vi bedömer att det ligger utanför detta uppdrag. Sannolikt kan dessa kostnader variera mellan olika kommuner och landsting.

De ekonomiska förutsättningarna har delats upp i långsiktiga kostnader och initiala kostnader. De långsiktiga kostnaderna är de kostnader som myndigheter beräknar ha permanent för avgiftsfri grunddata till kommuner och landsting. När det gäller Skatteverket, Bolagsverket och Lantmäteriet har beräkningen utgått från att befintlig information tillgängliggörs på nuvarande sätt. Skatteverket och Lantmäteriet beräknar inte några initiala kostnader utöver de långsiktiga kostnaderna som är hänförliga till minskade avgifter från kommuner och landsting. Bolagsverket däremot beräknar att de har initiala kostnader för anslutning och Transportstyrelsen beräknar initiala kostnader för utveckling. När det gäller framförallt Transportstyrelsen kommer utvecklingen innebära att användarna i större utsträckning än i dag kan hämta ut information direkt utan att använda mellanhänder.

Långsiktiga kostnader för de registerförvaltande myndigheterna

<i>tkr</i>	<i>År -1</i>	<i>År 0</i>	<i>År 1</i>	<i>Permanent</i>
<i>Långsiktiga kostnader</i>	<i>5 900</i>	<i>76 000</i>	<i>76 500</i>	<i>76 500</i>
<i>Summa</i>	<i>5 900</i>	<i>76 000</i>	<i>76 500</i>	<i>76 500</i>

Källa: Bolagsverket, Lantmäteriet, Skatteverket och Transportstyrelsen

Alla fyra myndigheterna har gjort en beräkning av de långsiktiga kostnaderna. För Skatteverket och Lantmäteriet utgår beräkningen från nuvarande kostnadsnivå. Transportstyrelsen räknar med att vissa kostnadsökningar kommer att uppstå redan året före införandet det vill säga år -1. För övriga myndigheter beräknas dessa kostnader uppstå vid införandet av avgiftsfri grunddata det vill säga år 0.

Totalt beräknas de långsiktiga kostnaderna uppgå till 76,5 miljoner kronor årligen⁴⁰. I dessa ingår kostnader för drift, support och stöd för grunddata som är hänförlig till kommuner och landsting.

Initiala kostnader

<i>tkr</i>	<i>År -1</i>	<i>År 0</i>	<i>År 1</i>	<i>År 2-4 (årligen)</i>	<i>Summa</i>
<i>Utvecklingskostnader⁴¹</i>	<i>13 500</i>	<i>2 900</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>16 400</i>
<i>Anslutningskostnader linjär anslutning</i>	<i>-</i>	<i>2 700</i>	<i>2 700</i>	<i>2 700</i>	<i>13 500</i>
<i>Totalt</i>	<i>13 500</i>	<i>5 600</i>	<i>2 700</i>	<i>2 700</i>	<i>29 900</i>

Källa: Bolagsverket och Transportstyrelsen

Det är endast Transportstyrelsen och Bolagsverket som bedömer att det finns initiala kostnader.

Transportstyrelsen bedömer att de utvecklingskostnader som de räknat med är nödvändiga för att tillmötesgå kommuners och landstings behov, vilket beror på att kommunerna och landstingen i dag köper informationen från exempelvis

⁴⁰ Bolagsverket 1,5 mnkr, Lantmäteriet 57,5 mnkr, Skatteverket 9 mnkr, Transportstyrelsen 8,5 mnkr

⁴¹ Med initiala kostnader avses ESV i detta sammanhang anslutnings- och utvecklingskostnader som uppstår i samband med att grunddata görs tillgänglig

vägtrafikregistret via mellanhänder. Transportstyrelsen kan i dag inte leverera informationen på det sätt som mellanhänderna gör. Totalt har Transportstyrelsen bedömt att utvecklingskostnaderna uppgår till 16,4 miljoner kronor. En del av utvecklingskostnaderna är hänförliga till året före driftsättning och en del av kostnaderna det år driftsättning sker. Då det inte gjorts någon förstudie får dessa uppskattningar betraktas som osäkra.

Bolagsverket anser det som sannolikt att kommuner och landsting kommer att ansluta sig successivt och har räknat på två olika scenarion vid successiv anslutning. Alternativen skiljer sig inte märkbart åt och ESV har valt att i ovanstående tabell redogöra för det alternativ som innebär linjär anslutning under en femårsperiod. Kostnaderna för att ansluta kommuner och landsting successivt inklusive stöd och support beräknas uppgå till 2,7 miljoner kronor per år under en 5 årsperiod, det vill säga till totalt 13,5 miljoner kronor.

Lantmäteriet och Skatteverket bedömer att de inte finns några initiala kostnader eftersom de flesta kommuner och landsting redan är anslutna.

6.4.1 Utvecklingskostnader

ESV bedömer att det efter införandet av ett avgiftsfritt utbyte av grunddata är viktigt att skilja på åtgärder för att bevara samma funktioner i systemet som idag och åtgärder som ökar användningen av systemet. Utgångspunkten är att det normalt endast bör vara kostnader för åtgärder som ökar användningen som bör föras ut och finansieras av offentliga användare av systemet. Åtgärder för att bevara samma funktioner som idag, efter införande av avgiftsfri grunddata, bör finansieras inom befintliga anslagsramar.

Det är endast Transportstyrelsen som idag bedömer att det finns ett utvecklingsbehov som innebär att utvecklingskostnader uppstår. Myndigheten bedömer att alternativet att endast erbjuda den nuvarande tjänsten Fordon direkt inte kommer tillmötesgå kommunernas och landstingens totala behov.

Transportstyrelsens utvecklingskostnader består dels av kostnader som direkt kommer belasta anslaget, dels av anskaffningskostnader för utveckling av en immateriell anläggningstillgång. Investeringar av anläggningstillgångar ska enligt 2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen finansieras med lån i Riksgäldskontoret. Anläggningstillgångar belastar anslaget med avskrivningar under tillgångens nyttjandeperiod. Nyttjandeperiod är vanligtvis fem år för immateriella anläggningstillgångar.

6.4.2 Anslutningskostnader

I anslutningskostnader kan både direkta kostnader för att ansluta samt stöd och support ingå. Det är ofta svårt att bedöma dessa kostnader eftersom behovet av stöd och support kan variera mellan enskilda kommuner och landsting. Om det är en ny tjänst bör regeringen överväga om staten ska finansiera anslutningskostnaderna eller om de ska inkluderas i den finansieringsmodell som ESV föreslår. Det gäller speciellt om kommuner och landsting får initiala kostnader.

Bolagsverket beräknar de statliga kostnaderna för att ansluta kommuner och landsting till Bolagsverkets avgiftsfria grunddata till totalt 13,5 miljoner kronor under en femårsperiod. Se vidare kapitel 9 – Konsekvenser av ESV:s förslag och fortsatt beredning.

7 Alternativa finansieringsmodeller

ESV har i sitt arbete övervägt två alternativa finansieringskällor som båda är neutrala på statens budget och som regeringen skulle kunna använda för att finansiera förslaget om ett avgiftsfritt utbyte av grunddata mellan staten, kommuner och landsting. Med finansieringsmodell menar ESV i sammanhanget hur kostnaderna för grunddata till kommuner och landsting ska finansieras. Finansiering kan bli aktuell via anslag, avgifter eller en kombination av dessa. ESV ser att ett led i att ta fram en finansieringsmodell är att belysa de finansiella konsekvenserna för statens budget.

ESV har i avsnitt 3.2 redogjort för den kommunala finansieringsprincipen som innebär att kommuner och landsting inte ska åläggas nya uppgifter utan att de samtidigt får finansiera dessa med annat än höjda skatter. Om staten fattar beslut som gör att den kommunala verksamheten kan bedrivas billigare ska staten på motsvarande sätt minska de statliga bidragen. ESV bedömer att minskade statsbidrag eller införande av årsavgifter i princip motsvarar minskade kostnader för kommuner och landsting. Därutöver finns det fördelar med att ansluta samtliga kommuner och landsting så att de får tillgång till relevant och aktuell grunddata.

7.1 Finansiering via det allmänna bidraget till kommuner

Alternativ 1 innebär att anslag 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* inom utgiftsområde 25 finansierar avgiftsfri grunddata mellan stat, kommun och landsting. Alternativet innebär att hela kollektivet, det vill säga alla kommuner och landsting, gemensamt står för kostnaderna för den avgiftsfria informationen. Beloppet fördelas då per invånare. Neddragningen av anslaget hanteras i den ordinarie budgetprocessen och det uppstår därför inte några administrativa kostnader. De anslag som i dag används för att tillföra medel för grunddatautbyte myndigheter emellan tillförs medel även för grunddatautbyte mellan myndigheter, kommuner och landsting.

ESV anser att det finns oklarheter hur strikt den kommunala finansieringsprincipen ska tolkas och tillämpas i de fall kommuner och landsting inte får färre uppgifter men minskade kostnader. Det gäller exempelvis i vilken utsträckning regeringen bör beakta konsekvenser för enskilda kommuner.

7.2 Finansiering med årsavgifter

Alternativ 2 innebär att årsavgifter tas ut från samtliga kommuner och att dessa årsavgifter administreras av Kammarkollegiet. En viktig förutsättning här är att myndigheterna inte själva ska administrera avgifterna. ESV beräknar de administrativa kostnaderna för Kammarkollegiet till 100 - 200 kronor per faktura.

Det innebär ett spann på mellan 31 000 – 62 000⁴² kronor. ESV gör med detta som utgångspunkt antagandet att faktureringskostnaderna för alternativet är cirka 50 000 kronor.

7.3 ESV:s förslag till finansieringsmodell

ESV anser att den lösning som är att föredra är att regeringen väljer att finansiera det avgiftsfria grunddatautbytet genom anslag 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning*. Anledningen är att lösningen är enkel att hantera och att inga administrativa kostnader uppstår. Det som ytterligare talar för att anslag 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* ska användas som finansieringskälla är att årsavgifterna kommer att vara tvingande och att det då kommer att krävas ett lagstöd innan årsavgifterna kan införas. ESV kan inte se att det krävs något lagstöd vid finansiering från anslag 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning*. Om regeringen bedömer att ett avgiftsfritt grunddatautbyte står i konflikt med konkurrenslagstiftningen kan det dock innebära att alternativet med årsavgifter är den enda lösningen.

ESV vill i sammanhanget framföra att det är viktigt att fördelningen av kostnaderna mellan kommuner och landsting hanteras på ett korrekt sätt oavsett vilket av förslagen man väljer. Enligt den information som ESV fått så använder landstingen i dag de fyra registerförvaltande myndigheternas grunddata i mindre omfattning än kommunerna gör.

---

⁴² Vid ett antagande om 310 fakturor per år

8 ESV:s förslag

ESV presenterar sina förslag i två olika kategorier. Det är dels förslag som rör finansieringsmodellen inklusive de konsekvenser förslaget får för statens budget, dels förslag på övriga åtgärder som behöver vidtas.

8.1 Förslag till finansieringsmodell

ESV föreslår:

- Att det avgiftsfria grunddatautbytet i ett första steg omfattar Bolagsverkets aviserings tjänst och XML-tjänst, Skatteverkets tjänst Navet samt Lantmäteriets tjänster som ingår i geodatasamverkan.
- Att Lantmäteriet tillförs 65 miljoner kronor årligen i anslag för införande av avgiftsfri grunddata till kommuner och landsting med tillägg för Bild, Höjd och Swepos.
- Att Skatteverket tillförs 9 miljoner kronor årligen i anslag för införande av avgiftsfri grunddata till kommuner och landsting.
- Att Bolagsverket tillförs 1,5 miljoner kronor årligen i anslag för en avgiftsfri grunddata till kommuner och landsting. Därutöver tillförs Bolagsverket totalt 13,5 miljoner kronor för anslutningskostnader fördelat under 5 år.
- Att regeringen ändrar anslagsvillkoren för anslagspost 10 *Nationell digital infrastruktur* under anslaget 2:6 *Gemensamma e-förvaltningsprojekt av strategisk betydelse* inom utgiftsområde 22.
- Att statens kostnader för en avgiftsfri grunddata till kommuner och landsting finansieras genom en permanent minskning av det allmänna bidraget *1:1 Kommunalekonomisk utjämning* inom utgiftsområde 25.
- Att minskningen av det allmänna bidraget för Lantmäteriets grunddata fördelas mellan kommuner och landsting med utgångspunkt från myndighetens nuvarande modell för årsavgifter.
- Att minskningen av det allmänna bidraget för Skatteverkets grunddata fördelas mellan kommuner och landsting med utgångspunkt från ett genomsnitt av de två senaste årens avgifter.
- Att minskningen av det allmänna bidraget för Bolagsverkets grunddata fördelas mellan kommuner och landsting med hänsyn tagen till anslutningskostnader.

ESV bedömer att regeringen bör genomföra förslagen i två steg. Det innebär att anslutning blir aktuell vid olika tidpunkter för olika register baserat på de förutsättningar som finns. Det finns i nuläget skillnader mellan myndigheternas register och därmed i vilken utsträckning information kan användas och tas emot av kommuner och landsting. Vidare skiljer sig kommunernas och landstingens behov av grunddata. ESV har under avsnitt 6.3 beskrivit de olika registrens förutsättningar.

Bolagsverkets aviseringstjänst och XML-tjänst, Skatteverkets Navet samt Lantmäteriets information som avser geodatasamverkan är de register som ESV ser skulle kunna vara aktuella för ett avgiftsfritt grunddatautbyte redan i dag. Det innebär att förutom fastighets- och kartinformation inkluderas även Bild, Höjd och Swepos. ESV anser att regeringen bör avvakta med att inkludera ett avgiftsfritt utbyte för Transportstyrelsens grunddata framförallt på grund av de oklarheter som finns gällande hur grunddata ska definieras och vad som därmed ska inkluderas i det avgiftsfria grunddatautbytet, men även på grund av det utvecklingsbehov som finns för myndighetens register om det ska vara användbart för kommuner och landsting. Se avsnitt 8.2.

Vid beräkning av kostnaderna har utgångspunkten varit myndigheternas intäktsbortfall över tid från kommuner och landsting, det vill säga vad myndigheterna behöver ta ut för att uppnå full kostnadstäckning. Beräkningarna utgår från Bolagsverket, Skatteverkets och Lantmäteriets beräkningar av drifts- underhållskostnader samt initiala anslutningskostnader för Bolagsverkets grunddata.

De permanenta kostnaderna för de tre registerförvaltande myndigheternas grunddata inklusive Bild, Höjd och Swepos beräknas till totalt 75,5 miljoner kronor årligen. ESV föreslår att respektive myndighet tillförs anslagsmedel för verksamheten att tillhandahålla grunddata till kommuner och landsting. Det finns en osäkerhet som rör de permanenta kostnaderna för Lantmäteriet och Bolagsverket på totalt 5,5 miljoner kronor. Osäkerheten består i om det skulle ställas väsentligt högre krav än idag på service, tillgänglighet och användning. Därutöver finns initiala anslutningskostnader som totalt beräknas till 13,5 miljoner kronor fördelat på en femårsperiod, det vill säga 2,7 miljoner kronor per år.

Förslaget innebär att:

- Anslag 1:6 *Lantmäteriet* inom utgiftsområde 18 permanent beräknas öka med 65 miljoner kronor (57,5+7,5) årligen
- Anslag 1:1 *Skatteverket* inom utgiftsområde 3 permanent beräknas öka med 9 miljoner kronor årligen
- Anslagspost 10 *Nationell digital infrastruktur- del till Bolagsverket* under anslag 2:6 *Gemensamma e-förvaltningsprojekt av strategisk betydelse* inom utgiftsområde 22 beräknas öka med 4,2 miljoner kronor årligen under en

femårsperiod. Därefter blir den permanenta ökningen 1,5 miljoner kronor årligen vid jämförelse med nuvarande anslagsnivå.

Ovanstående förslag gäller från och med det år när kommuner och landsting kan börja ta del av det avgiftsfria grunddatautbytet.

8.1.1 Lantmäteriet

ESV:s förslag är att Bild, Höjd och Swepos ska ingå i det avgiftsfria utbytet av grunddata mellan staten, kommuner och landsting. Utöver att tjänsterna efterfrågas så ser ESV även en fördel med att inkludera dessa eftersom de minskar de administrativa kostnaderna såväl för Lantmäteriet som för kommuner och landsting. ESV har dock inte gjort någon analys över hur mycket de administrativa kostnaderna kommer att minska.

I det avgiftsfria utbytet mellan statliga myndigheter ingår inte Bild, Höjd och Swepos. Det är endast ett begränsat antal myndigheter som idag använder dessa tjänster, vilket innebär att frågan om att inkludera Bild, Höjd och Swepos inte var en prioriterad fråga när ett avgiftsfritt grunddata för myndigheter diskuterades. Tjänsterna ingår redan i dag i geodatasamverkan och enligt den information som ESV fått så förefaller kommuner och landsting ha ett behov av dessa tjänster.

I dag fördelar Lantmäteriet ut 0,8 miljoner kronor av nuvarande intäkter till övriga myndigheter som är med i geodatasamverkan⁴³. ESV har inte tagit hänsyn till detta intäktsbortfall i de 65 miljoner kronor som enligt förslaget ska tillföras Lantmäteriet. Kostnaderna för Bild, Höjd och Swepos har bedömts till 7,5 miljoner kronor, vilket innebär att behovet av att tillföra medel minskar med motsvarande belopp om dessa tjänster inte tas med. Se även avsnitt 4.4. ESV ser att det kan finnas ett behov för flertalet kommuner och landsting att få tillgång till Bild, Höjd och Swepos⁴⁴.

I nuläget deltar 251 kommuner och 4 landsting i geodatasamverkan.⁴⁵ När det gäller kommuner har anslutningstakten ökat väsentligt de senaste åren, vilket indikerar att de flesta kommuner ser fördelar med att vara med i geodatasamverkan. För landstingen är situationen inte densamma eftersom endast 20 procent idag är anslutna i geodatasamverkan⁴⁶. ESV kan inte bedöma landstingens behov att vara med i geodatasamverkan, men utgångspunkten för uppdraget är ett avgiftsfritt utbyte av grunddata mellan de registeransvariga myndigheter som berörs samt kommuner och landsting.

⁴³ SCB 0,5 miljoner kronor, SGU 0,15, Sjöfartsverket 0,1 och SMHI 0,05

⁴⁴ I dag är det 32 myndigheter som betalar för tjänsterna.

⁴⁵ De kommuner som i landsting som i dag inte är anslutna finns i bilaga 2

⁴⁶ De landsting som är anslutna idag är Stockholm, Västra Götaland, Halland och Skåne, vilket skulle kunna tala för att mindre landsting inte har samma behov att vara med i geodatasamverkan

ESV bedömer att det finns en viss osäkerhet kring de 65 miljoner kronorna. Idag betalar kommuner och landsting 53 miljoner kronor i årsavgifter. Därutöver uppskattar ESV att den direkta försäljningen och försäljningen via mellanhänder uppgår till cirka 10 miljoner kronor. Lantmäteriets ersättning för ett fritt grunddata kommer alltså att motsvara kommuners och landstings nuvarande kostnader för grunddata, inklusive Bild, Höjd och Swepos. En fördel i förhållande jämfört med dagens situation är att alla kommuner och landsting får tillgång till geodatasamverkan. ESV bedömer att de administrativa kostnaderna minskar och därutöver minskar kommuners och landstings beroende av mellanhänder.

Om användarna ställer högre krav på service, tillgänglighet och användning kan ytterligare 5 miljoner kronor behöva tillföras, vilket i sådana fall innebär att drygt 70 miljoner kronor⁴⁷ per år behöver tillföras till Lantmäteriets anslag.

8.1.2 Skatteverket

Skatteverket har bedömt att deras kostnader för ett avgiftsfritt grunddata uppgår till 9 miljoner kronor, vilket även motsvarar nuvarande avgifter. Då de flesta kommuner och landsting redan är anslutna påverkas inte de långsiktiga kostnaderna för Navet om fler användare ansluter sig till systemet. Om kommuner och landsting ställer krav på nya informationsmängder eller nytt sätt att ta ut information på kommer det medföra kostnader att realisera dessa krav. Det kan exempelvis vara ökade krav i förhållande till idag på support under kvällen och helger.

8.1.3 Bolagsverket

Bolagsverket har beräknat de permanenta, årliga kostnaderna för ett införande till 1,5 miljoner kronor. Därutöver kan ytterligare 0,5 miljoner kronor bli aktuellt att tillföra för att finansiera server, teknik och övrig maskinpark, om det blir en markant ökad användning. Förutom det permanenta tillskottet bedömer Bolagsverket att myndigheten behöver tillföras ytterligare 2,7 miljoner kronor i anslutningskostnader under en 5-års period, det vill säga ett totalt belopp på ytterligare 13,5 miljoner kronor. Tillsammans visar detta på ett behov på 4,2 miljoner kronor årligen i fem år framåt och därefter 1,5 miljoner kronor per år.

Bolagsverket kan ansluta alla kommuner och landsting under ett kalenderår om ett avgiftsfritt grunddata införs. Då anslutningen ställer krav på att mottagaren har systemlösningar som medger att de både kan ta emot och bearbeta information är det inte sannolikt att många kommuner och landsting kommer att ansluta sig direkt. Bolagsverket bedömer att anslutningen sannolikt kommer att ske linjärt under en femårsperiod, vilket även har legat till grund för ESV:s beräkningar. ESV bedömer dock att det är svårt att förutse hur snabbt kommuner och landsting kommer att välja

⁴⁷ 71,6 (66,6+5) miljoner kronor. Se även tabell avsnitt 4.2

att ansluta sig. En annan anslutningstakt än den Bolagsverket har bedömt kommer sannolikt påverka såväl när i tid kostnader uppstår som i vilken mån myndigheten kan ge stöd och support till kommuner och landsting. ESV ser därför att Bolagsverket behöver en möjlighet till sparande och kredit för att säkerställa att det finns en flexibilitet vid annan anslutningstakt än planerat. ESV bedömer att en annan anslutningstakt inte påverkar statens totala kostnader utan endast när i tiden kostnaderna uppstår. Bolagsverkets kommer finansiera både permanenta och initiala kostnader för anslutning från anslagspost 10 *Nationell digital infrastruktur*, vilken idag uppgår totalt till 22,4 miljoner kronor.

Tillförda anslag kommer de första fem åren att uppgå till 26,6 miljoner kronor. Om regeringen ger Bolagsverket en möjlighet till ett anslagssparande respektive anslagskredit på 3 procent finns en möjlighet att föra över anslagsmedel mellan åren på totalt 0,8 miljoner kronor. ESV bedömer att denna flexibilitet är tillräcklig för att hantera förväntade ändringar i anslutningstakten. Det finns även en möjlighet för regeringen att vid behov höja gränsen för sparande och kredit för Bolagsverkets anslagspost. Regering kan även genom anslagsvillkoren reglera hur en eventuell anslagskredit får utnyttjas.

8.1.4 Finansiering av ett avgiftsfritt grunddata

Som framgår av kapitel 7 föreslår ESV att myndigheternas kostnader ska finansieras genom en minskning av det allmänna bidraget *1:1 Kommunalekonomisk utjämning* under utgiftsområde 25 med motsvarande belopp. ESV bedömer att finansiering genom att minska det allmänna bidraget inte står i konflikt med den kommunala finansieringsprincipen eftersom kommuner och landsting får motsvarande kostnadsminskningar. Av propositionen 1993/94:150 framgår att om staten fattar beslut som gör att den kommunala verksamheten kan bedrivas billigare ska staten på motsvarande sätt minska de statliga bidragen. Samtliga kommuner och landsting kommer att få tillgång till ett avgiftsfritt grunddatautbyte från Bolagsverket, Skatteverket och Lantmäteriet utan nämnvärd resultatpåverkan. ESV ser flera fördelar med alternativet. För det första så minskar de administrativa kostnaderna både för staten och för kommuner och landsting. Det behövs inte heller några författningsändringar för att minska det allmänna statsbidraget, vilket behövs för alternativet om årsavgifter.

ESV föreslår att minskningen av det allmänna bidraget för Lantmäteriets avgiftsfria grunddata fördelas mellan kommuner och landsting med utgångspunkt från myndighetens nuvarande modell för årsavgifter, vilket innebär 89 procent av kostnaderna hänförs till kommuner och 11 procent till landsting. Eftersom det procentuellt sett är färre landsting än kommuner som idag är med i geodatasamverkan kan regeringen behöva ta hänsyn till detta vid fördelningen av det

allmänna statsbidraget. Den fördelning av kostnader som regeringen beslutar bör sedan ske per invånare, det vill säga med utgångspunkt från de generella principerna när justeringar görs av det allmänna statsbidraget. En nackdel som ESV kan se med föreslagen fördelningsmodell är att landstingens behov av geodatasamverkan kan vara begränsad.

ESV har gjort en jämförelse i bilaga 1 som visar hur respektive kommun och landsting påverkas med en fördelningsmodell per invånare i förhållande till de årsavgifter som Lantmäteriet idag tar ut för geodatasamverkan. Av analysen framgår att de flesta kommuner och landsting som idag betalar en årsavgift skulle få en lägre kostnad. ESV noterar att flera av kommunerna i Storstockholm i dag inte är anslutna till geodatasamverkan. Regeringen skulle kunna göra en justering som inte bygger på antal invånare för att få en rättvisare fördelning mellan enskilda kommuner. Normalt görs dock inga ändringar när det allmänna bidraget justeras utan fördelningen görs med utgångspunkt på antal invånare per kommun respektive landsting.

ESV anser att minskningen av det allmänna bidraget för Skatteverkets grunddata bör fördelas med utgångspunkt från ett genomsnitt av de två senaste årens avgifter, vilket innebär att 80 procent av kostnaderna hänförs till kommuner och 20 procent till landsting. Fördelningen av kostnader för respektive kommun och landsting bör sedan göras per invånare, det vill säga med utgångspunkt från de generella principerna när justeringar görs av det allmänna statsbidraget. ESV bedömer att de ekonomiska konsekvenserna för enskilda kommuner och landsting inte är väsentliga.

ESV bedömer att Bolagsverkets permanenta kostnader och initiala kostnader för anslutning bör finansieras genom en minskning av det allmänna bidraget. Det är dock sannolikt att kommuner och landsting kommer att ha kostnader för att bygga ut och utveckla sina system för att kunna ta emot och bearbeta informationen från Bolagsverkets system. Dessa kostnader har ESV inte kunnat ta hänsyn till i det här uppdraget. ESV ser att regeringen behöver överväga om staten ska finansiera vissa anslutningskostnader. ESV anser att minskningen av det allmänna bidraget för Bolagsverkets avgiftsfria grunddata skulle kunna fördelas mellan kommuner och landsting på motsvarande sätt som för Skatteverket. Eftersom en väsentlig del av kostnaderna är hänförliga till anslutning av nya användare bedömer ESV att det är rimligt att ta hänsyn till detta vid fördelningen. En rimlig fördelning bör initialt vara att 10-15 procent av Bolagsverkets ökade anslagstilldelning hänförs till landsting och 85-90 procent till kommuner.

ESV ska inom ramen för uppdraget i enlighet med 14 kap. 3 § Regeringsformen beakta proportionalitetsprincipen och eventuella inskränkningar av den kommunala självstyrelsen. Av Regeringsformen 14 kap 3 § framgår att ”en inskränkning i den kommunala självstyrelsen bör inte gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till

de ändamål som har föranlett den”. ESV bedömer inte att vårt förslag leder till någon sådan inskränkning.

8.2 ESV:s förslag på övriga åtgärder som behöver vidtas

ESV föreslår:

- Att Transportstyrelsen i ett första steg får i uppdrag av regeringen att göra en förstudie där bland annat kommunernas och landstingens behov av myndighetens grunddata och dess kostnader utreds.
- Att regeringen innan beslut fattas om att inkludera Transportstyrelsen i ett avgiftsfritt grunddatautbyte, tar ställning till hur stor andel av utvecklingskostnader som kommuner och landsting ska finansiera.
- Att det säkerställs att det avgiftsfria utbytet av grunddata inte vidareförmedlas eller tillgängliggörs mot betalning.
- Att berörda myndigheters bemyndiganden för att ta ut avgifter för berörda tjänster ses över.
- Att grunddata definieras.

8.2.1 Transportstyrelsen

ESV:s förslag är att Transportstyrelsen i ett första steg ska få i uppdrag att göra en förstudie för att undersöka om det är möjligt att utveckla en självbetjänande e-tjänst med utgångspunkt från de behov som finns hos kommuner och landsting samt beräkna kostnaderna för detta. Anledningen är att det inte finns tillräcklig information idag om Transportstyrelsen kan skapa en självbetjänande e-tjänst där kommunens handläggare med rimlig insats kan klara av att hantera urvalen och tolka informationen om grunddata som krävs för att det ska bli korrekt. Det finns inte heller information om kommunerna anser sig ha ett behov av en sådan självbetjänande e-tjänst.

För tjänsten Fritt urval som vanligtvis används i samband med olika typer av utredningar och analyser krävs kvalificerad förståelse av systemet. Vidare behöver det utredas om nyttan och volymen står i proportion till utvecklingskostnaden av en sådan lösning. Dessutom behöver Transportstyrelsens system utvecklas innan förändringen kan genomföras. Det gör att det inte är möjligt att göra tillförlitliga beräkningar på hur mycket medel som behöver tillföras för ett avgiftsfritt utbyte mellan staten, kommunerna och landstingen.

Tjänsten Fritt Urval är personalintensiv och ESV bedömer att efterfrågan sannolikt skulle öka i förhållande till idag vid ett avgiftsfritt utbyte. Kostnaderna för tjänsten skulle därmed kunna öka väsentligt men i dagsläget är det svårt att avgöra i vilken utsträckning. Det behöver klargöras om Fritt Urval ska ingå i det som ska tillhandahållas avgiftsfritt, eftersom informationen är bearbetad och förmodligen inte borde klassificeras som grunddata.

ESV föreslår på grund av ovanstående att regeringen avvaktar med att inkludera Transportstyrelsen i ett avgiftsfritt grunddata.

8.2.2 Övriga åtgärder

Om regeringen väljer att tillföra medel till Lantmäteriet för att tillgängliggöra öppen data måste de föreslagna anslagsökningarna i avsnitt 8.1.1 för Lantmäteriet justeras.

Förslagen innebär att regeringen behöver se över gällande regelverk gällande användningen av grunddata. En förutsättning för beräkningarna är att kommuner och landsting inte lämnar information vidare till företag, kommunala bolag, föreningar eller andra privata aktörer. För framförallt Lantmäteriet är detta av stor betydelse. I kostnadsberäkningarna har ingen hänsyn tagits till minskade intäkter från till exempel kommunala bolag. Om regeringen gör bedömningen att grunddata kan lämnas vidare till ovan nämnda aktörer bör beslut om detta ske i särskild ordning.

Vid ett avgiftsfritt utbyte av grunddata mellan kommuner och landsting är det dessutom viktigt att de bemyndiganden som myndigheterna har anpassas. Det innebär bland annat att det behöver göras en översyn av berörda myndigheters instruktioner och övriga regleringar.

Regeringen behöver definiera vilken information som ska inkluderas i begreppet grunddata. I den här rapporten är grunddata begränsad till de register som de fyra myndigheterna redan tillgängliggjort i och med det fria utbytet av grunddata mellan statliga myndigheter. På sikt bör fler register kunna inkluderas i det fria grunddatautbytet.

9 Konsekvenser av ESV:s förslag och fortsatt beredning

I det här kapitlet beskriver vi konsekvenserna av vårt förslag dels när det gäller regeländringar dels avseende hur olika aktörer påverkas av förslaget.

9.1 Regeländringar

ESV ser att regeringen kan behöva informera riksdagen på vilka grunder det allmänna bidraget under utgiftsområde 25 föreslås justeras. Det måste även säkerställas att förslaget att generellt minska det allmänna bidraget inte kan anses stå i konflikt med den kommunala finansieringsprincipen.

Förslaget med årsavgifter innebär att avgifterna blir obligatoriska för kommuner och landsting. För att detta ska vara möjligt bedömer ESV att det krävs lagstöd.

En förutsättning för att förslaget kan genomföras är att de juridiska frågeställningarna som ESV belyser i kapitel 6 tas om hand.

9.2 Hur påverkas Regeringskansliet?

Om vårt förslag ska genomföras behöver dessutom följande faktorer beaktas.

- De förordningar och bemyndiganden som påverkas av avgiftsfriheten behöver ses över.
- Medel behöver föras över från anslag 1.1 *Kommunalekonomisk utjämning* under utgiftsområde 25 till Bolagsverkets, Lantmäteriets och Skatteverkets anslag.
- Anslagsvillkoren för anslagspost 10 *Nationell digital infrastruktur* under anslaget 2:6 *Gemensamma e-förvaltningsprojekt av strategisk betydelse* behöver förändras.
- Hänsyn behöver tas till de förslag om fördelning av anslagsmedel mellan kommuner och landsting som framgår av bilaga 2.
- Hänsyn behöver tas till Bolagsverkets anslutningskostnader vid anslagstilldelningen.
- Transportstyrelsen ges i ett första steg ett uppdrag av regeringen. Innan myndigheten inkluderas i förslaget fastställs det hur stor andel av utvecklingskostnaderna som kommuner och landsting ska finansiera.
- Grunddata behöver definieras.
- Hänsyn behöver tas till de frågeställningar som ESV uppmärksammat som rör konkurrens, moms samt hur ansvar ska regleras mellan staten och kommuner respektive landsting.
- Behovet av anslagssparande, anslagskredit och utökad låneram behöver säkerställas.
- Hänsyn behöver tas till Lantmäteriets förslag i budgetunderlaget om ökade medel för öppen geodatainformation.

- Det behöver regleras på vilket sätt som kommuner och landsting får använda grunddata i det avgiftsfria utbytet.

9.3 Hur påverkas Kommuner och Landsting?

Kommuner och landsting får med vårt förslag tillgång till aktuell information från berörda register på ett enkelt och likartat sätt. Eftersom förslaget innebär att de statliga myndigheterna inte längre kommer att fakturera för informationen medför detta en administrativ lättnad även för kommuner och landsting.

Finansieringen kommer att fördelas på hela kollektivet, vilket leder till att vissa kommuner får högre kostnader för information som rör grunddata än de har i dag och andra kommuner kommer att få lägre kostnader. Enligt ESV kommer dock kollektivet att gynnas eftersom det får tillgång till aktuell och uppdaterad information.

För att det ska vara möjligt att ta emot och använda informationen kan en anpassning av systemen bli aktuell i vissa fall. I dag köps informationen ibland av mellanhänder. Kommuner och landsting behöver se över vilka de köper uppgifter från så att de inte betalar för samma information två gånger.

Med avgiftsfrihet får samtliga kommuner och landsting tillgång till all information som rör grunddata. I dag är det ett fåtal kommuner som valt att inte gå med i geodatasamverkan. Anslutningen varierar dock i olika delar av landet⁴⁸. ESV har inte haft möjlighet att analysera orsaken till detta. Vissa kommuner ser i dag inte att de har så stort behov av att köpa tjänsten i sin helhet, utan väljer att köpa delar av tjänsten och täcker i och med detta sina behov. Detsamma kan vara fallet för landstingen, där endast 20 procent i dag är anslutna till geodatasamverkan. ESV har inom ramen för detta uppdrag inte kunnat få fram information om hur mycket kommuner och landsting köper från återförsäljare och har därför gjort en uppskattning av storleken på dessa kostnader. De ekonomiska konsekvenserna för kommuner och landsting som inte är anslutna har därför inte gått att fastställa.

När det gäller NAVET så bedömer ESV att konsekvenserna för kommuner och landsting är små. Det beror på att majoriteten redan är anslutna och de ekonomiska konsekvenserna för enstaka kommuner och landsting bedöms som små. Under arbetets gång har frågan väckts om inte tillgängligheten i NAVET behöver utökas, exempelvis för att kommuner i större utsträckning än i dag ska få tillgång till information vid räddningsinsatser.

⁴⁸ Med anslutning avses de kommuner och landsting som i dag betalar årsavgifter till Lantmäteriet för geodatasamverkan

9.4 Hur påverkas myndigheterna?

Bolagsverket, Lantmäteriet och Skatteverket kommer med vårt förslag att tillföras medel via anslag. Transportstyrelsen får i uppdrag att göra en förstudie att analysera behovet hos kommuner och landsting av en självbetjänande e-tjänst för Fritt urval.

Vid behov av ytterligare medel kommer berörda myndigheter att behöva lämna förslag om detta i särskild ordning. Det innebär att regeringen gör en bedömning om medel ska tillföras och i så fall i vilken omfattning.

De myndigheter som i dag fakturerar kommuner och landsting för grunddata (inklusive Bild, Höjd och Swepos) kommer inte längre att göra det om ett avgiftsfritt grunddatautbyte genomförs. Det bör innebära en minskad administrativ börda för myndigheterna.

9.5 Fortsatt beredning

I den här rapporten är grunddata begränsad till de register som de fyra myndigheterna redan tillgängliggjort i och med det fria utbytet av grunddata mellan statliga myndigheter. På sikt bör fler register kunna inkluderas. Det kan till exempel gälla SCB:s allmänna företagsregister. För att det ska vara möjligt behöver regeringen göra en översyn av vilken grunddata som kan vara aktuell och i samband med det även definiera innebörden av grunddata.

Lantmäteriet har i budgetunderlaget för 2018 lyft behovet av ökade anslag vid en övergång till öppna data för geodatainformation⁴⁹. Om regeringen väljer att tillföra medel till Lantmäteriet för att tillgängliggöra öppen data behöver detta beaktas.

---

⁴⁹ Avgränsningen av grunddata i detta arbete skiljer sig något från den i budgetunderlaget

10 Avslutande reflektion

Detta uppdrag är begränsat till hur grunddataregister ska göras avgiftsfritt för kommuner och landsting samt hur det ska finansieras. ESV vill ändå lyfta fram några frågor av strategisk karaktär, som trots att de inte faller inom ramen för uppdraget, är viktiga för utvecklingen av styrningen av tillhandahållandet av offentlig grunddata.

Den första hänger samman med den beskrivning av kommunerna och landstingens behov som framgår av tidigare kapitel. Där framgår att kommuner och landsting ofta har behov av att kombinera information från flera statliga register. Både myndigheter och SKL framför också att detta är ett av skälen till att kommunerna använder sig av mellanhänder. Enligt ESV:s uppfattning är en modell där varje kommun ska vända sig till respektive myndighet för registerdata sannolikt inte är den mest effektiva för den offentliga sektorn i sin helhet. ESV bedömer även att det kan finnas svårigheter för kommuner som inte har så stora centrala stödresurser inom digitalisering att både kompetensmässigt och tekniskt ansluta sig till flera olika myndigheters informationstjänster. På sikt menar ESV därför att det bör övervägas om offentlig sektor kan utveckla integrerade gränssnitt där kommuner och landsting kan ta del av statlig registerinformation från flera olika register.

Både nya krav i den verksamhet som använder grunddata och utveckling av förvaltningen av registren kommer sannolikt innebära att tillhandahållandet av information som rör grunddata förändras över tid. ESV menar även att en ändrad finansieringsmodell mellan staten, kommuner och landsting förutsätter att det klargörs hur framtida behov av justeringar ska hanteras. På sikt anser ESV därför att det är viktigt att hitta en form både för hur framtida överenskommelse mellan de olika parterna ska ske och hur utveckling av grunddataregistren ska finansieras. ESV bedömer även att det inom ramen för ett sådant arbete bör övervägas om inte staten ska få tillgång till kommunala uppgifter som används i databasregistren avgiftsfritt i de fall staten betalar ersättningar idag.

Under arbetets gång har det kommit till vår kännedom att det kan vara svårt för myndigheterna att avgöra vilken information som ska inkluderas i ett avgiftsfritt grunddatautbyte mellan staten, kommuner och landsting. Förklaringen är framförallt att det inte är definierat vilken information som ska anses utgöras av grunddata. Utgångspunkten bör vara tydlig eftersom det i framtiden kan bli aktuellt att ansluta fler register. Utöver det så har staten, kommuner och landsting olika behov och möjligheter att ta emot grunddata, vilket innebär att den i vissa fall behöver bearbetas.

Statsmakterna bör även ta ställning till om och hur offentliga grunddataregister ska göras fritt tillgängliga utanför offentlig sektor. ESV bedömer att frågeställningen är komplex och kräver mer omfattande utredning.

11 Referenser

Intervjuer med Finansdepartementets kommunala enhet

Budgetpropositionen för år 2017

Registerförvaltande myndigheternas budgetunderlag för 2018-2020

Registerförvaltande myndigheternas regleringsbrev för 2017

Proposition 1993/94:150 (bilaga 7)

E-delegationens slutbetänkande (SOU 2015:66)

ESV:s promemoria *Finansieringslösningar för gemensamma digitala tjänster*

Lagar och förordningar

Budgetlag (2011:203)

Prop.1993/94:150

Anslagsförordning (2011:223)

Avgiftsförordning (1992:191)

Tryckfrihetsförordning (TF).

Lagen (2010:566) om vidareutnyttjande av handlingar

Förordning (2007:1110) om instruktion för Bolagsverket

Förordning (2001:589) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet

Kapitalförsörjningsförordningen

Bilaga 1

Konsekvenser för kommuner vid ett avgiftsfritt grunddata

Folkmängd 2016			Lantmäteriets grunddata (inklusive Bild, Höjd och Swepos)				Totalt minskade statsbidrag	
Kommun	Folkmängd	Andel av befolkningen	Kategori (bilaga 3)	Lantmäteriets årsavgifter för 2017	Minskade statsbidrag per kommun (89%)	Skillnad mot nuvarande avgifter	Inklusive Skatteverket och Bolagsverket per kommun år 0-4	Inklusive Skatteverket och Bolagsverket per kommun år 5-
Riket	9 995 153							
Ale	29 549	0,30%	D	241 000 kr	170 878 kr	-70 122 kr	229 857 kr	195 933 kr
Alingsås	40 045	0,40%	D	241 000 kr	231 575 kr	-9 425 kr	311 504 kr	265 530 kr
Alvesta	19 850	0,20%	B	150 000 kr	114 790 kr	-35 210 kr	154 410 kr	131 621 kr
Aneby	6 603	0,07%	A	106 500 kr	38 184 kr	-68 316 kr	51 364 kr	43 783 kr
Arboga	13 903	0,14%	B	150 000 kr	80 399 kr	-69 601 kr	108 149 kr	92 188 kr
Arjeplog	2 876	0,03%	A	106 500 kr	16 632 kr	-89 868 kr	22 372 kr	19 070 kr
Arvidsjaur	6 442	0,06%	A	106 500 kr	37 253 kr	-69 247 kr	50 111 kr	42 716 kr
Arvika	26 054	0,26%	D	241 000 kr	150 667 kr	-90 333 kr	202 670 kr	172 759 kr
Askersund	11 282	0,11%	B	150 000 kr	65 242 kr	-84 758 kr	87 761 kr	74 809 kr
Avesta	23 161	0,23%	C	192 200 kr	133 937 kr	-58 263 kr	180 166 kr	153 576 kr
Bengtstors	9 940	0,10%	A	106 500 kr	57 482 kr	-49 018 kr	77 322 kr	65 910 kr
Berg	7 081	0,07%	A	106 500 kr	40 949 kr	-65 551 kr	55 082 kr	46 953 kr
Bjurholm	2 454	0,02%	A	106 500 kr	14 191 kr	-92 309 kr	19 089 kr	16 272 kr
Bjuv	15 202	0,15%	C	192 200 kr	87 911 kr	-104 289 kr	118 254 kr	100 801 kr
Boden	28 042	0,28%	D	241 000 kr	162 163 kr	-78 837 kr	218 134 kr	185 941 kr

Bollebygd	9 102	0,09%	A	106 500 kr	52 636 kr	-53 864 kr	70 803 kr	60 353 kr
Bollnäs	26 929	0,27%	D	241 000 kr	155 727 kr	-85 273 kr	209 476 kr	178 560 kr
Borgholm	10 930	0,11%	B	150 000 kr	63 207 kr	-86 793 kr	85 023 kr	72 474 kr
Borlänge	51 604	0,52%	E	304 800 kr	298 419 kr	-6 381 kr	401 419 kr	342 175 kr
Borås	109 880	1,10%	F	392 600 kr	635 422 kr	242 822 kr	854 739 kr	728 591 kr
Botkyrka	90 675	0,91%	F	392 600 kr	524 362 kr	131 762 kr	705 347 kr	601 247 kr
Boxholm	5 373	0,05%	A	106 500 kr	31 071 kr	-75 429 kr	41 796 kr	35 627 kr
Bromölla	12 625	0,13%	B	150 000 kr	73 009 kr	-76 991 kr	98 208 kr	83 714 kr
Bräcke	6 492	0,06%	A	106 500 kr	37 542 kr	-68 958 kr	50 500 kr	43 047 kr
Burlöv	17 646	0,18%	C	192 200 kr	102 045 kr	-90 155 kr	137 265 kr	117 007 kr
Båstad	14 614	0,15%	B	150 000 kr	84 511 kr	-65 489 kr	113 680 kr	96 902 kr
Dals-Ed	4 777	0,05%	A	106 500 kr	27 625 kr	-78 875 kr	37 160 kr	31 675 kr
Danderyd	32 653	0,33%	E	304 800 kr	188 828 kr	-115 972 kr	254 003 kr	216 515 kr
Degerfors	9 609	0,10%	A	106 500 kr	55 568 kr	-50 932 kr	74 747 kr	63 715 kr
Dorotea	2 719	0,03%	A	106 500 kr	15 724 kr	-90 776 kr	21 151 kr	18 029 kr
Eda	8 526	0,09%	A	106 500 kr	49 305 kr	-57 195 kr	66 322 kr	56 534 kr
Ekerö	27 406	0,27%	D	241 000 kr	158 485 kr	-82 515 kr	213 187 kr	181 723 kr
Eksjö	17 129	0,17%	B	150 000 kr	99 055 kr	-50 945 kr	133 244 kr	113 579 kr
Emmaboda	9 348	0,09%	A	106 500 kr	54 058 kr	-52 442 kr	72 717 kr	61 985 kr
Enköping	42 988	0,43%	E	304 800 kr	248 594 kr	-56 206 kr	334 397 kr	285 044 kr
Eskilstuna	103 684	1,04%	F	392 600 kr	599 592 kr	206 992 kr	806 542 kr	687 506 kr
Eslöv	32 878	0,33%	D	241 000 kr	190 129 kr	-50 871 kr	255 753 kr	218 007 kr
Essunga	5 620	0,06%	A	106 500 kr	32 500 kr	-74 000 kr	43 717 kr	37 265 kr

Fagersta	13 445	0,13%	B	150 000 kr	77 751 kr	-72 249 kr	104 587 kr	89 151 kr
Falkenberg	43 867	0,44%	D	241 000 kr	253 677 kr	12 677 kr	341 234 kr	290 873 kr
Falköping	32 806	0,33%	E	304 800 kr	189 713 kr	-115 087 kr	255 193 kr	217 530 kr
Falun	57 685	0,58%	E	304 800 kr	333 585 kr	28 785 kr	448 723 kr	382 497 kr
Filipstad	10 960	0,11%	C	192 200 kr	63 380 kr	-128 820 kr	85 256 kr	72 673 kr
Finspång	21 526	0,22%	C	192 200 kr	124 482 kr	-67 718 kr	167 447 kr	142 734 kr
Flen	16 830	0,17%	B	150 000 kr	97 326 kr	-52 674 kr	130 918 kr	111 596 kr
Forshaga	11 451	0,11%	B	150 000 kr	66 220 kr	-83 780 kr	89 076 kr	75 929 kr
Färgelanda	6 627	0,07%	A	106 500 kr	38 323 kr	-68 177 kr	51 550 kr	43 942 kr
Gagnef	10 175	0,10%	B	150 000 kr	58 841 kr	-91 159 kr	79 150 kr	67 468 kr
Gislaved	29 478	0,29%	D	241 000 kr	170 468 kr	-70 532 kr	229 305 kr	195 462 kr
Gnesta	10 861	0,11%	B	150 000 kr	62 808 kr	-87 192 kr	84 486 kr	72 017 kr
Gnosjö	9 615	0,10%	A	106 500 kr	55 602 kr	-50 898 kr	74 794 kr	63 755 kr
Gotland	58 003	0,58%	E	304 800 kr	335 424 kr	30 624 kr	451 196 kr	384 605 kr
Grums	9 063	0,09%	A	106 500 kr	52 410 kr	-54 090 kr	70 500 kr	60 095 kr
Grästorps	5 721	0,06%	A	106 500 kr	33 084 kr	-73 416 kr	44 503 kr	37 935 kr
Gullspång	5 307	0,05%	A	106 500 kr	30 690 kr	-75 810 kr	41 282 kr	35 190 kr
Gällivare	17 956	0,18%	C	192 200 kr	103 837 kr	-88 363 kr	139 677 kr	119 062 kr
Gävle	99 788	1,00%	E	304 800 kr	577 062 kr	272 262 kr	776 235 kr	661 673 kr
Göteborg	556 640	5,57%	H	913 700 kr	3 218 980 kr	2 305 280 kr	4 330 015 kr	3 690 961 kr
Götene	13 275	0,13%	C	192 200 kr	76 768 kr	-115 432 kr	103 264 kr	88 024 kr
Habo	11 586	0,12%	C	192 200 kr	67 000 kr	-125 200 kr	90 126 kr	76 824 kr
Hagfors	11 917	0,12%	C	192 200 kr	68 915 kr	-123 285 kr	92 700 kr	79 019 kr

Hallsberg	15 649	0,16%	B	150 000 kr	90 496 kr	-59 504 kr	121 731 kr	103 765 kr
Hallstahammar	15 843	0,16%	B	150 000 kr	91 618 kr	-58 382 kr	123 240 kr	105 052 kr
Halmstad	98 538	0,99%	E	304 800 kr	569 833 kr	265 033 kr	766 512 kr	653 384 kr
Hammarö	15 725	0,16%	C	192 200 kr	90 936 kr	-101 264 kr	122 322 kr	104 269 kr
Haninge	85 693	0,86%	E	304 800 kr	495 552 kr	190 752 kr	666 592 kr	568 212 kr
Haparanda	9 864	0,10%	A	106 500 kr	57 042 kr	-49 458 kr	76 731 kr	65 406 kr
Heby	13 755	0,14%	C	192 200 kr	79 543 kr	-112 657 kr	106 998 kr	91 206 kr
Hedemora	15 461	0,15%	B	150 000 kr	89 409 kr	-60 591 kr	120 269 kr	102 519 kr
Helsingborg	140 547	1,41%	F	392 600 kr	812 766 kr	420 166 kr	1 093 293 kr	931 937 kr
Herrljunga	9 486	0,09%	A	106 500 kr	54 856 kr	-51 644 kr	73 790 kr	62 900 kr
Hjo	9 048	0,09%	A	106 500 kr	52 323 kr	-54 177 kr	70 383 kr	59 995 kr
Hofors	9 564	0,10%	A	106 500 kr	55 307 kr	-51 193 kr	74 397 kr	63 417 kr
Huddinge	107 538	1,08%	F	392 600 kr	621 879 kr	229 279 kr	836 521 kr	713 061 kr
Hudiksvall	37 299	0,37%	D	241 000 kr	215 695 kr	-25 305 kr	290 143 kr	247 322 kr
Hultsfred	14 607	0,15%	C	192 200 kr	84 470 kr	-107 730 kr	113 626 kr	96 856 kr
Hylte	10 954	0,11%	B	150 000 kr	63 346 kr	-86 654 kr	85 209 kr	72 634 kr
Håbo	20 737	0,21%	C	192 200 kr	119 919 kr	-72 281 kr	161 310 kr	137 503 kr
Hällefors	7 138	0,07%	A	106 500 kr	41 278 kr	-65 222 kr	55 525 kr	47 331 kr
Härjedalen	10 200	0,10%	C	192 200 kr	58 985 kr	-133 215 kr	79 344 kr	67 634 kr
Härnösand	25 269	0,25%	D	241 000 kr	146 127 kr	-94 873 kr	196 564 kr	167 553 kr
Härryda	37 108	0,37%	D	241 000 kr	214 591 kr	-26 409 kr	288 657 kr	246 055 kr
Hässleholm	51 667	0,52%	E	304 800 kr	298 784 kr	-6 016 kr	401 909 kr	342 593 kr
Höganäs	25 847	0,26%	D	241 000 kr	149 470 kr	-91 530 kr	201 060 kr	171 386 kr

Högsby	6 080	0,06%	A	106 500 kr	35 160 kr	-71 340 kr	47 295 kr	40 315 kr
Hörby	15 283	0,15%	C	192 200 kr	88 380 kr	-103 820 kr	118 884 kr	101 338 kr
Höör	16 192	0,16%	B	150 000 kr	93 636 kr	-56 364 kr	125 955 kr	107 366 kr
Jokkmokk	5 105	0,05%	A	106 500 kr	29 522 kr	-76 978 kr	39 711 kr	33 850 kr
Järfälla	74 412	0,74%	F	392 600 kr	430 315 kr	37 715 kr	578 839 kr	493 410 kr
Jönköping	135 297	1,35%	F	392 600 kr	782 406 kr	389 806 kr	1 052 454 kr	897 125 kr
Kalix	16 223	0,16%	C	192 200 kr	93 816 kr	-98 384 kr	126 196 kr	107 571 kr
Kalmar	66 571	0,67%	E	304 800 kr	384 972 kr	80 172 kr	517 845 kr	441 418 kr
Karlsborg	6 913	0,07%	A	106 500 kr	39 977 kr	-66 523 kr	53 775 kr	45 839 kr
Karlshamn	32 130	0,32%	D	241 000 kr	185 804 kr	-55 196 kr	249 934 kr	213 047 kr
Karlskoga	30 538	0,31%	D	241 000 kr	176 597 kr	-64 403 kr	237 550 kr	202 491 kr
Karlskrona	66 262	0,66%	E	304 800 kr	383 185 kr	78 385 kr	515 442 kr	439 369 kr
Karlstad	90 198	0,90%	E	304 800 kr	521 604 kr	216 804 kr	701 636 kr	598 084 kr
Katrineholm	33 722	0,34%	E	304 800 kr	195 010 kr	-109 790 kr	262 318 kr	223 603 kr
Kil	11 800	0,12%	B	150 000 kr	68 238 kr	-81 762 kr	91 790 kr	78 243 kr
Kinda	9 874	0,10%	A	106 500 kr	57 100 kr	-49 400 kr	76 808 kr	65 472 kr
Kiruna	23 167	0,23%	C	192 200 kr	133 972 kr	-58 228 kr	180 212 kr	153 615 kr
Klippan	17 219	0,17%	B	150 000 kr	99 575 kr	-50 425 kr	133 944 kr	114 176 kr
Knivsta	17 323	0,17%	B	150 000 kr	100 177 kr	-49 823 kr	134 753 kr	114 865 kr
Kramfors	18 681	0,19%	C	192 200 kr	108 030 kr	-84 170 kr	145 317 kr	123 870 kr
Kristianstad	83 191	0,83%	E	304 800 kr	481 083 kr	176 283 kr	647 130 kr	551 622 kr
Kristinehamn	24 671	0,25%	C	192 200 kr	142 669 kr	-49 531 kr	191 912 kr	163 588 kr
Krokom	14 843	0,15%	C	192 200 kr	85 835 kr	-106 365 kr	115 461 kr	98 421 kr

Kumla	21 334	0,21%	C	192 200 kr	123 372 kr	-68 828 kr	165 954 kr	141 461 kr
Kungsbacka	80 442	0,80%	E	304 800 kr	465 186 kr	160 386 kr	625 746 kr	533 394 kr
Kungsör	8 432	0,08%	A	106 500 kr	48 761 kr	-57 739 kr	65 591 kr	55 911 kr
Kungälv	43 289	0,43%	D	241 000 kr	250 335 kr	9 335 kr	336 738 kr	287 040 kr
Kävlinge	30 532	0,31%	D	241 000 kr	176 563 kr	-64 437 kr	237 504 kr	202 451 kr
Köping	25 950	0,26%	D	241 000 kr	150 066 kr	-90 934 kr	201 861 kr	172 069 kr
Laholm	24 664	0,25%	B	150 000 kr	142 629 kr	-7 371 kr	191 857 kr	163 542 kr
Landskrona	44 611	0,45%	E	304 800 kr	257 980 kr	-46 820 kr	347 022 kr	295 806 kr
Laxå	5 709	0,06%	A	106 500 kr	33 014 kr	-73 486 kr	44 409 kr	37 855 kr
Lekeberg	7 636	0,08%	A	106 500 kr	44 158 kr	-62 342 kr	59 399 kr	50 633 kr
Leksand	15 507	0,16%	C	192 200 kr	89 675 kr	-102 525 kr	120 627 kr	102 824 kr
Lerum	40 692	0,41%	D	241 000 kr	235 317 kr	-5 683 kr	316 537 kr	269 820 kr
Lessebo	8 760	0,09%	A	106 500 kr	50 658 kr	-55 842 kr	68 143 kr	58 086 kr
Lidingö	46 853	0,47%	E	304 800 kr	270 945 kr	-33 855 kr	364 462 kr	310 672 kr
Lidköping	39 235	0,39%	D	241 000 kr	226 891 kr	-14 109 kr	305 203 kr	260 159 kr
Lilla Edet	13 728	0,14%	B	150 000 kr	79 387 kr	-70 613 kr	106 788 kr	91 027 kr
Lindesberg	23 744	0,24%	C	192 200 kr	137 309 kr	-54 891 kr	184 701 kr	157 441 kr
Linköping	155 817	1,56%	F	392 600 kr	901 070 kr	508 470 kr	1 212 076 kr	1 033 189 kr
Ljungby	28 008	0,28%	D	241 000 kr	161 967 kr	-79 033 kr	217 870 kr	185 715 kr
Ljusdal	19 067	0,19%	C	192 200 kr	110 262 kr	-81 938 kr	148 319 kr	126 429 kr
Ljusnarsberg	5 006	0,05%	A	106 500 kr	28 949 kr	-77 551 kr	38 941 kr	33 194 kr
Lomma	23 887	0,24%	D	241 000 kr	138 136 kr	-102 864 kr	185 813 kr	158 390 kr
Ludvika	26 933	0,27%	D	241 000 kr	155 750 kr	-85 250 kr	209 508 kr	178 587 kr

Luleå	76 770	0,77%	F	392 600 kr	443 951 kr	51 351 kr	597 182 kr	509 045 kr
Lund	118 542	1,19%	F	392 600 kr	685 514 kr	292 914 kr	922 120 kr	786 027 kr
Lycksele	12 187	0,12%	C	192 200 kr	70 476 kr	-121 724 kr	94 801 kr	80 809 kr
Lysekil	14 570	0,15%	B	150 000 kr	84 256 kr	-65 744 kr	113 338 kr	96 611 kr
Malmö	328 494	3,29%	G	535 100 kr	1 899 640 kr	1 364 540 kr	2 555 303 kr	2 178 173 kr
Malung-Sälen	10 091	0,10%	C	192 200 kr	58 355 kr	-133 845 kr	78 496 kr	66 911 kr
Malå	3 100	0,03%	A	106 500 kr	17 927 kr	-88 573 kr	24 114 kr	20 555 kr
Mariestad	24 215	0,24%	C	192 200 kr	140 032 kr	-52 168 kr	188 365 kr	160 564 kr
Mark	34 218	0,34%	D	241 000 kr	197 878 kr	-43 122 kr	266 176 kr	226 892 kr
Markaryd	9 991	0,10%	A	106 500 kr	57 777 kr	-48 723 kr	77 718 kr	66 248 kr
Mellerud	9 323	0,09%	A	106 500 kr	53 914 kr	-52 586 kr	72 522 kr	61 819 kr
Mjölby	26 708	0,27%	D	241 000 kr	154 449 kr	-86 551 kr	207 757 kr	177 095 kr
Mora	20 279	0,20%	C	192 200 kr	117 271 kr	-74 929 kr	157 747 kr	134 466 kr
Motala	43 258	0,43%	D	241 000 kr	250 156 kr	9 156 kr	336 497 kr	286 835 kr
Mullsjö	7 226	0,07%	A	106 500 kr	41 787 kr	-64 713 kr	56 210 kr	47 914 kr
Munkedal	10 361	0,10%	B	150 000 kr	59 916 kr	-90 084 kr	80 597 kr	68 702 kr
Munkfors	3 738	0,04%	A	106 500 kr	21 616 kr	-84 884 kr	29 077 kr	24 786 kr
Mölnadal	64 465	0,64%	E	304 800 kr	372 793 kr	67 993 kr	501 463 kr	427 454 kr
Mönsterås	13 395	0,13%	B	150 000 kr	77 462 kr	-72 538 kr	104 198 kr	88 819 kr
Mörbylånga	14 916	0,15%	B	150 000 kr	86 257 kr	-63 743 kr	116 029 kr	98 905 kr
Nacka	99 359	0,99%	F	392 600 kr	574 581 kr	181 981 kr	772 898 kr	658 828 kr
Nora	10 665	0,11%	B	150 000 kr	61 674 kr	-88 326 kr	82 961 kr	70 717 kr
Norberg	5 795	0,06%	A	106 500 kr	33 512 kr	-72 988 kr	45 078 kr	38 425 kr

BILAGA 1

Nordanstig	9 511	0,10%	A	106 500 kr	55 001 kr	-51 499 kr	73 985 kr	63 065 kr
Nordmaling	7 132	0,07%	A	106 500 kr	41 243 kr	-65 257 kr	55 479 kr	47 291 kr
Norrköping	139 363	1,39%	F	392 600 kr	805 919 kr	413 319 kr	1 084 083 kr	924 086 kr
Norrtälje	59 420	0,59%	E	304 800 kr	343 618 kr	38 818 kr	462 219 kr	394 001 kr
Norsjö	4 125	0,04%	A	106 500 kr	23 854 kr	-82 646 kr	32 088 kr	27 352 kr
Nybro	20 311	0,20%	C	192 200 kr	117 456 kr	-74 744 kr	157 996 kr	134 678 kr
Nykvarn	10 424	0,10%	B	150 000 kr	60 281 kr	-89 719 kr	81 087 kr	69 119 kr
Nyköping	54 924	0,55%	F	392 600 kr	317 619 kr	-74 981 kr	427 245 kr	364 189 kr
Nynäshamn	27 752	0,28%	D	241 000 kr	160 486 kr	-80 514 kr	215 878 kr	184 018 kr
Nässjö	30 820	0,31%	D	241 000 kr	178 228 kr	-62 772 kr	239 744 kr	204 361 kr
Ockelbo	5 856	0,06%	A	106 500 kr	33 865 kr	-72 635 kr	45 553 kr	38 830 kr
Olofström	13 417	0,13%	B	150 000 kr	77 589 kr	-72 411 kr	104 369 kr	88 965 kr
Orsa	6 861	0,07%	A	106 500 kr	39 676 kr	-66 824 kr	53 371 kr	45 494 kr
Orust	15 093	0,15%	C	192 200 kr	87 281 kr	-104 919 kr	117 406 kr	100 078 kr
Osby	13 149	0,13%	B	150 000 kr	76 039 kr	-73 961 kr	102 284 kr	87 188 kr
Oskarshamn	27 006	0,27%	D	241 000 kr	156 172 kr	-84 828 kr	210 075 kr	179 071 kr
Ovanåker	11 631	0,12%	C	192 200 kr	67 261 kr	-124 939 kr	90 476 kr	77 123 kr
Oxelösund	11 921	0,12%	C	192 200 kr	68 938 kr	-123 262 kr	92 732 kr	79 046 kr
Pajala	6 116	0,06%	A	106 500 kr	35 368 kr	-71 132 kr	47 575 kr	40 554 kr
Partille	37 316	0,37%	D	241 000 kr	215 794 kr	-25 206 kr	290 275 kr	247 434 kr
Perstorp	7 338	0,07%	A	106 500 kr	42 435 kr	-64 065 kr	57 081 kr	48 657 kr
Piteå	41 904	0,42%	D	241 000 kr	242 326 kr	1 326 kr	325 965 kr	277 856 kr
Ragunda	5 415	0,05%	B	150 000 kr	31 314 kr	-118 686 kr	42 122 kr	35 906 kr

Robertsfors	6 784	0,07%	A	106 500 kr	39 231 kr	-67 269 kr	52 772 kr	44 983 kr
Ronneby	29 207	0,29%	D	241 000 kr	168 900 kr	-72 100 kr	227 197 kr	193 665 kr
Rättvik	10 856	0,11%	C	192 200 kr	62 779 kr	-129 421 kr	84 447 kr	71 984 kr
Sala	22 353	0,22%	C	192 200 kr	129 265 kr	-62 935 kr	173 880 kr	148 218 kr
Salem	16 615	0,17%	D	241 000 kr	96 082 kr	-144 918 kr	129 245 kr	110 171 kr
Sandviken	38 949	0,39%	D	241 000 kr	225 237 kr	-15 763 kr	302 978 kr	258 262 kr
Sigtuna	46 274	0,46%	D	241 000 kr	267 597 kr	26 597 kr	359 958 kr	306 833 kr
Simrishamn	19 485	0,19%	B	150 000 kr	112 679 kr	-37 321 kr	151 571 kr	129 201 kr
Sjöbo	18 742	0,19%	C	192 200 kr	108 383 kr	-83 817 kr	145 791 kr	124 274 kr
Skara	18 979	0,19%	C	192 200 kr	109 753 kr	-82 447 kr	147 635 kr	125 846 kr
Skellefteå	72 266	0,72%	E	304 800 kr	417 905 kr	113 105 kr	562 146 kr	479 180 kr
Skinnskatteberg	4 429	0,04%	A	106 500 kr	25 612 kr	-80 888 kr	34 452 kr	29 368 kr
Skurup	15 408	0,15%	B	150 000 kr	89 103 kr	-60 897 kr	119 856 kr	102 167 kr
Skövde	54 133	0,54%	E	304 800 kr	313 044 kr	8 244 kr	421 092 kr	358 944 kr
Smedjebacken	10 909	0,11%	B	150 000 kr	63 085 kr	-86 915 kr	84 859 kr	72 335 kr
Sollefteå	19 846	0,20%	C	192 200 kr	114 767 kr	-77 433 kr	154 379 kr	131 595 kr
Sollentuna	71 023	0,71%	F	392 600 kr	410 717 kr	18 117 kr	552 477 kr	470 938 kr
Solna	78 129	0,78%	F	392 600 kr	451 810 kr	59 210 kr	607 753 kr	518 057 kr
Sorsele	2 535	0,03%	A	106 500 kr	14 660 kr	-91 840 kr	19 719 kr	16 809 kr
Sotenäs	9 065	0,09%	A	106 500 kr	52 422 kr	-54 078 kr	70 515 kr	60 108 kr
Staffanstorps	23 600	0,24%	C	192 200 kr	136 476 kr	-55 724 kr	183 581 kr	156 487 kr
Stenungsund	25 815	0,26%	D	241 000 kr	149 285 kr	-91 715 kr	200 811 kr	171 174 kr
Stockholm	935 619	9,36%	I	1 174 700 kr	5 410 568 kr	4 235 868 kr	7 278 033 kr	6 203 890 kr

Storfors	4 046	0,04%	A	106 500 kr	23 398 kr	-83 102 kr	31 473 kr	26 828 kr
Storuman	5 899	0,06%	A	106 500 kr	34 113 kr	-72 387 kr	45 887 kr	39 115 kr
Strängnäs	34 609	0,35%	D	241 000 kr	200 140 kr	-40 860 kr	269 218 kr	229 485 kr
Strömstad	13 079	0,13%	B	150 000 kr	75 634 kr	-74 366 kr	101 739 kr	86 724 kr
Strömsund	11 809	0,12%	C	192 200 kr	68 290 kr	-123 910 kr	91 860 kr	78 303 kr
Sundbyberg	47 750	0,48%	E	304 800 kr	276 132 kr	-28 668 kr	371 440 kr	316 620 kr
Sundsvall	98 325	0,98%	F	392 600 kr	568 601 kr	176 001 kr	764 855 kr	651 972 kr
Sunne	13 425	0,13%	C	192 200 kr	77 635 kr	-114 565 kr	104 431 kr	89 018 kr
Surahammar	10 059	0,10%	A	106 500 kr	58 170 kr	-48 330 kr	78 247 kr	66 699 kr
Svalöv	13 919	0,14%	B	150 000 kr	80 492 kr	-69 508 kr	108 274 kr	92 294 kr
Svedala	20 771	0,21%	B	150 000 kr	120 116 kr	-29 884 kr	161 574 kr	137 728 kr
Svenljunga	10 679	0,11%	B	150 000 kr	61 755 kr	-88 245 kr	83 070 kr	70 810 kr
Säffle	15 633	0,16%	C	192 200 kr	90 404 kr	-101 796 kr	121 607 kr	103 659 kr
Säter	11 086	0,11%	B	150 000 kr	64 109 kr	-85 891 kr	86 236 kr	73 509 kr
Sävsjö	11 396	0,11%	B	150 000 kr	65 902 kr	-84 098 kr	88 648 kr	75 564 kr
Söderhamn	25 992	0,26%	D	241 000 kr	150 308 kr	-90 692 kr	202 188 kr	172 347 kr
Söderköping	14 402	0,14%	B	150 000 kr	83 285 kr	-66 715 kr	112 031 kr	95 497 kr
Södertälje	94 631	0,95%	E	304 800 kr	547 239 kr	242 439 kr	736 120 kr	627 478 kr
Sölvesborg	17 437	0,17%	B	150 000 kr	100 836 kr	-49 164 kr	135 640 kr	115 621 kr
Tanum	12 606	0,13%	B	150 000 kr	72 899 kr	-77 101 kr	98 060 kr	83 588 kr
Tibro	11 070	0,11%	B	150 000 kr	64 016 kr	-85 984 kr	86 112 kr	73 403 kr
Tidaholm	12 797	0,13%	B	150 000 kr	74 003 kr	-75 997 kr	99 546 kr	84 854 kr
Tierp	20 744	0,21%	C	192 200 kr	119 960 kr	-72 240 kr	161 364 kr	137 549 kr

Timrå	17 992	0,18%	B	150 000 kr	104 045 kr	-45 955 kr	139 957 kr	119 301 kr
Tingsryd	12 393	0,12%	C	192 200 kr	71 667 kr	-120 533 kr	96 403 kr	82 175 kr
Tjörn	15 584	0,16%	B	150 000 kr	90 120 kr	-59 880 kr	121 225 kr	103 334 kr
Tomelilla	13 330	0,13%	B	150 000 kr	77 086 kr	-72 914 kr	103 692 kr	88 388 kr
Torsby	12 169	0,12%	C	192 200 kr	70 372 kr	-121 828 kr	94 661 kr	80 690 kr
Torsås	7 063	0,07%	A	106 500 kr	40 844 kr	-65 656 kr	54 942 kr	46 833 kr
Tranemo	11 776	0,12%	B	150 000 kr	68 099 kr	-81 901 kr	91 604 kr	78 084 kr
Tranås	18 794	0,19%	C	192 200 kr	108 683 kr	-83 517 kr	146 196 kr	124 619 kr
Trelleborg	43 913	0,44%	D	241 000 kr	253 943 kr	12 943 kr	341 592 kr	291 178 kr
Trollhättan	57 753	0,58%	E	304 800 kr	333 978 kr	29 178 kr	449 252 kr	382 948 kr
Trosa	12 447	0,12%	B	150 000 kr	71 979 kr	-78 021 kr	96 823 kr	82 533 kr
Tyresö	47 103	0,47%	D	241 000 kr	272 391 kr	31 391 kr	366 407 kr	312 330 kr
Täby	69 386	0,69%	F	392 600 kr	401 251 kr	8 651 kr	539 743 kr	460 084 kr
Töreboda	9 435	0,09%	A	106 500 kr	54 561 kr	-51 939 kr	73 393 kr	62 561 kr
Uddevalle	55 164	0,55%	E	304 800 kr	319 007 kr	14 207 kr	429 112 kr	365 781 kr
Ulricehamn	23 887	0,24%	C	192 200 kr	138 136 kr	-54 064 kr	185 813 kr	158 390 kr
Umeå	122 892	1,23%	F	392 600 kr	710 669 kr	318 069 kr	955 958 kr	814 871 kr
Upplands Väsby	43 891	0,44%	E	304 800 kr	253 816 kr	-50 984 kr	341 421 kr	291 032 kr
Upplands-Bro	26 755	0,27%	D	241 000 kr	154 721 kr	-86 279 kr	208 123 kr	177 407 kr
Uppsala	214 559	2,15%	F	392 600 kr	1 240 768 kr	848 168 kr	1 669 021 kr	1 422 695 kr
Uppvidinge	9 508	0,10%	A	106 500 kr	54 984 kr	-51 516 kr	73 961 kr	63 046 kr
Vadstena	7 348	0,07%	A	106 500 kr	42 493 kr	-64 007 kr	57 159 kr	48 723 kr
Vaggeryd	13 644	0,14%	B	150 000 kr	78 902 kr	-71 098 kr	106 135 kr	90 470 kr

Valdemarsvik	7 809	0,08%	A	106 500 kr	45 158 kr	-61 342 kr	60 745 kr	51 780 kr
Vallentuna	32 785	0,33%	D	241 000 kr	189 592 kr	-51 408 kr	255 029 kr	217 390 kr
Vansbro	6 884	0,07%	A	106 500 kr	39 809 kr	-66 691 kr	53 550 kr	45 646 kr
Vara	15 788	0,16%	B	150 000 kr	91 300 kr	-58 700 kr	122 812 kr	104 687 kr
Varberg	61 868	0,62%	E	304 800 kr	357 775 kr	52 975 kr	481 261 kr	410 233 kr
Vaxholm	11 621	0,12%	C	192 200 kr	67 203 kr	-124 997 kr	90 398 kr	77 056 kr
Vellinge	35 257	0,35%	D	241 000 kr	203 887 kr	-37 113 kr	274 259 kr	233 782 kr
Vetlanda	27 241	0,27%	D	241 000 kr	157 531 kr	-83 469 kr	211 903 kr	180 629 kr
Vilhelmina	6 805	0,07%	A	106 500 kr	39 352 kr	-67 148 kr	52 935 kr	45 123 kr
Vimmerby	15 636	0,16%	C	192 200 kr	90 421 kr	-101 779 kr	121 630 kr	103 679 kr
Vindeln	5 413	0,05%	B	150 000 kr	31 303 kr	-118 697 kr	42 107 kr	35 892 kr
Vingåker	9 099	0,09%	A	106 500 kr	52 618 kr	-53 882 kr	70 780 kr	60 334 kr
Vårgårda	11 295	0,11%	B	150 000 kr	65 318 kr	-84 682 kr	87 862 kr	74 895 kr
Vänersborg	38 955	0,39%	D	241 000 kr	225 272 kr	-15 728 kr	303 025 kr	258 302 kr
Vännäs	8 695	0,09%	A	106 500 kr	50 282 kr	-56 218 kr	67 637 kr	57 655 kr
Värmdö	42 000	0,42%	D	241 000 kr	242 881 kr	1 881 kr	326 711 kr	278 493 kr
Värnamo	33 906	0,34%	D	241 000 kr	196 074 kr	-44 926 kr	263 749 kr	224 823 kr
Västervik	36 438	0,36%	D	241 000 kr	210 716 kr	-30 284 kr	283 445 kr	241 613 kr
Västerås	147 420	1,47%	F	392 600 kr	852 511 kr	459 911 kr	1 146 757 kr	977 511 kr
Växjö	89 500	0,90%	E	304 800 kr	517 567 kr	212 767 kr	696 206 kr	593 455 kr
Ydre	3 675	0,04%	A	106 500 kr	21 252 kr	-85 248 kr	28 587 kr	24 368 kr
Ystad	29 448	0,29%	D	241 000 kr	170 294 kr	-70 706 kr	229 071 kr	195 263 kr
Åmål	12 801	0,13%	B	150 000 kr	74 027 kr	-75 973 kr	99 577 kr	84 881 kr

Ånge	9 495	0,09%	B	150 000 kr	54 908 kr	-95 092 kr	73 860 kr	62 959 kr
Åre	11 088	0,11%	B	150 000 kr	64 121 kr	-85 879 kr	86 252 kr	73 522 kr
Årjäng	9 958	0,10%	A	106 500 kr	57 586 kr	-48 914 kr	77 462 kr	66 029 kr
Åsele	2 875	0,03%	A	106 500 kr	16 626 kr	-89 874 kr	22 364 kr	19 064 kr
Åstorp	15 528	0,16%	C	192 200 kr	89 796 kr	-102 404 kr	120 790 kr	102 963 kr
Åtvidaberg	11 617	0,12%	B	150 000 kr	67 180 kr	-82 820 kr	90 367 kr	77 030 kr
Älmhult	16 618	0,17%	B	150 000 kr	96 100 kr	-53 900 kr	129 269 kr	110 190 kr
Älvdalen	7 039	0,07%	A	106 500 kr	40 706 kr	-65 794 kr	54 755 kr	46 674 kr
Älvkarleby	9 445	0,09%	A	106 500 kr	54 619 kr	-51 881 kr	73 471 kr	62 628 kr
Älvsbyn	8 193	0,08%	A	106 500 kr	47 379 kr	-59 121 kr	63 732 kr	54 326 kr
Ängelholm	41 336	0,41%	D	241 000 kr	239 041 kr	-1 959 kr	321 546 kr	274 090 kr
Öckerö	12 773	0,13%	C	192 200 kr	73 865 kr	-118 335 kr	99 359 kr	84 695 kr
Ödeshög	5 335	0,05%	A	106 500 kr	30 852 kr	-75 648 kr	41 500 kr	35 375 kr
Örebro	146 631	1,47%	F	392 600 kr	847 949 kr	455 349 kr	1 140 619 kr	972 279 kr
Örkelljunga	9 958	0,10%	A	106 500 kr	57 586 kr	-48 914 kr	77 462 kr	66 029 kr
Örnsköldsvik	55 964	0,56%	E	304 800 kr	323 633 kr	18 833 kr	435 335 kr	371 085 kr
Östersund	61 745	0,62%	E	304 800 kr	357 064 kr	52 264 kr	480 305 kr	409 418 kr
Österåker	43 293	0,43%	D	241 000 kr	250 358 kr	9 358 kr	336 769 kr	287 067 kr
Östhammar	21 822	0,22%	C	192 200 kr	126 194 kr	-66 006 kr	169 750 kr	144 697 kr
Östra Göinge	14 406	0,14%	C	192 200 kr	83 308 kr	-108 892 kr	112 062 kr	95 523 kr
Överkalix	3 378	0,03%	A	106 500 kr	19 535 kr	-86 965 kr	26 277 kr	22 399 kr
Övertorneå	4 534	0,05%	A	106 500 kr	26 220 kr	-80 280 kr	35 269 kr	30 064 kr
			Summa	59 226 800 kr	57 800 723 kr	-1 426 077 kr	77 750 723 kr	66 275 723 kr

Konsekvenser för landsting vid ett avgiftsfritt grunddata**Folkmängd 2016****Lantmäteriets grunddata (inklusive Bild, Höjd och Swepos)****Totalt minskade statsbidrag**

Län	Folkmängd	Andel av befolkningen	Kategori (bilaga 3)	Lantmäteriets årsavgifter för 2017	Minskade statsbidrag per landsting (89 %)	Skillnad mot nuvarande avgifter	Inklusive Skatteverket och Bolagsverket per landsting år 0-4	Inklusive Skatteverket och Bolagsverket per landsting år 5-
Riket	9 995 153							
Stockholm	2 269 060	22,70%	F	659 900 kr	1 634 351 kr	974 451 kr	2 553 766 kr	2 094 059 kr
Uppsala	361 373	3,62%	D	404 700 kr	260 289 kr	-144 411 kr	406 716 kr	333 502 kr
Södermanland	288 097	2,88%	D	404 700 kr	207 510 kr	-197 190 kr	324 245 kr	265 878 kr
Östergötland	452 105	4,52%	D	404 700 kr	325 641 kr	-79 059 kr	508 832 kr	417 236 kr
Jönköping	352 735	3,53%	D	404 700 kr	254 067 kr	-150 633 kr	396 994 kr	325 530 kr
Kronoberg	194 628	1,95%	A	159 700 kr	140 186 kr	-19 514 kr	219 049 kr	179 617 kr
Kalmar	242 301	2,42%	B	233 900 kr	174 524 kr	-59 376 kr	272 703 kr	223 614 kr
Gotland	58 003	0,58%		0 kr	41 778 kr	41 778 kr	65 281 kr	53 530 kr
Blekinge	158 453	1,59%	C	159 700 kr	114 130 kr	-45 570 kr	178 335 kr	146 232 kr
Skåne	1 324 565	13,25%	E	521 200 kr	954 053 kr	432 853 kr	1 490 762 kr	1 222 408 kr
Halland	320 333	3,20%	C	319 300 kr	230 728 kr	-88 572 kr	360 526 kr	295 627 kr
Västra Götaland	1 671 783	16,73%	F	659 900 kr	1 204 147 kr	544 247 kr	1 881 547 kr	1 542 847 kr
Värmland	279 334	2,79%	C	319 300 kr	201 198 kr	-118 102 kr	314 383 kr	257 790 kr
Örebro	294 941	2,95%	D	404 700 kr	212 439 kr	-192 261 kr	331 948 kr	272 194 kr
Västmanland	267 629	2,68%	C	319 300 kr	192 767 kr	-126 533 kr	301 209 kr	246 988 kr
Dalarna	284 531	2,85%	D	404 700 kr	204 941 kr	-199 759 kr	320 232 kr	262 587 kr

Gävleborg	284 586	2,85%	C	319 300 kr	204 981 kr	-114 319 kr	320 294 kr	262 637 kr
Västernorrland	245 572	2,46%	B	233 900 kr	176 880 kr	-57 020 kr	276 385 kr	226 632 kr
Jämtland	128 673	1,29%	C	319 300 kr	92 680 kr	-226 620 kr	144 818 kr	118 749 kr
Västerbotten	265 881	2,66%	D	404 700 kr	191 508 kr	-213 192 kr	299 242 kr	245 375 kr
Norrbottn	250 570	2,51%	C	319 300 kr	180 480 kr	-138 820 kr	282 010 kr	231 245 kr
			Summa	7 376 900 kr	7 199 277 kr	-177 623 kr	11 249 277 kr	9 224 277 kr

Bilaga 2

Kommuner och landsting som inte betalar årsavgifter till Lantmäteriets geodatasamverkan 2017

Kommun	Folkmängd	Andel av befolkningen	Kategori (bilaga 3)	Lantmäteriets årsavgifter för 2017
Riket	9 995 153			
Askersund	11 282	0,11%	B	150 000 kr
Danderyd	32 653	0,33%	E	304 800 kr
Emmaboda	9 348	0,09%	A	106 500 kr
Essunga	5 620	0,06%	A	106 500 kr
Filipstad	10 960	0,11%	C	192 200 kr
Grästorps	5 721	0,06%	A	106 500 kr
Götene	13 275	0,13%	C	192 200 kr
Haparanda	9 864	0,10%	A	106 500 kr
Hällefors	7 138	0,07%	A	106 500 kr
Järfälla	74 412	0,74%	F	392 600 kr
Katrineholm	33 722	0,34%	E	304 800 kr
Kiruna	23 167	0,23%	C	192 200 kr
Kungsör	8 432	0,08%	A	106 500 kr
Laxå	5 709	0,06%	A	106 500 kr
Lekeberg	7 636	0,08%	A	106 500 kr
Lindesberg	23 744	0,24%	C	192 200 kr
Ljusnarsberg	5 006	0,05%	A	106 500 kr
Lomma	23 887	0,24%	D	241 000 kr
Lycksele	12 187	0,12%	C	192 200 kr
Nora	10 665	0,11%	B	150 000 kr
Nordmaling	7 132	0,07%	A	106 500 kr
Olofström	13 417	0,13%	B	150 000 kr
Salem	16 615	0,17%	D	241 000 kr
Skinnskatteberg	4 429	0,04%	A	106 500 kr
Skurup	15 408	0,15%	B	150 000 kr
Sollentuna	71 023	0,71%	F	392 600 kr
Solna	78 129	0,78%	F	392 600 kr
Stockholm	935 619	9,36%	I	1 174 700 kr
Sundbyberg	47 750	0,48%	E	304 800 kr
Säffle	15 633	0,16%	C	192 200 kr
Tibro	11 070	0,11%	B	150 000 kr

Tidaholm	12 797	0,13%	B	150 000 kr
Torsås	7 063	0,07%	A	106 500 kr
Trosa	12 447	0,12%	B	150 000 kr
Täby	69 386	0,69%	F	392 600 kr
Upplands Väsby	43 891	0,44%	E	304 800 kr
Vaxholm	11 621	0,12%	C	192 200 kr
Vellinge	35 257	0,35%	D	241 000 kr
Åmål	12 801	0,13%	B	150 000 kr
			Summa	8 510 700 kr

Landsting	Folkmängd	Andel av befolkningen	Kategori (bilaga 3)	Lantmäteriets årsavgifter för 2017
Riket	9 995 153			
Uppsala	361 373		D	404 700 kr
Södermanland	288 097		D	404 700 kr
Östergötland	452 105		D	404 700 kr
Jönköping	352 735		D	404 700 kr
Kronoberg	194 628		A	159 700 kr
Kalmar	242 301		B	233 900 kr
Gotland	58 003			
Blekinge	158 453		C	159 700 kr
Värmland	279 334		C	319 300 kr
Örebro	294 941		D	404 700 kr
Västmanland	267 629		C	319 300 kr
Dalarna	284 531		D	404 700 kr
Gävleborg	284 586		C	319 300 kr
Västernorrland	245 572		B	233 900 kr
Jämtland	128 673		C	319 300 kr
Västerbotten	265 881		D	404 700 kr
Norrbottn	250 570		C	319 300 kr
			Summa	5 216 600 kr

Bilaga 3

Parametrar i avgiftsmodell för Geodatasamverkan

Avgiftsmodellen fördelar kostnaden för de geodata som ingår i Produktutbudet till årsavgifter för användarna. Genom värden på parametrarna i avgiftsmodellen placeras användarna i Geodatasamverkan i kategorier som anger årsavgiften. Dokumentet beskriver parametrarna och dess värden som används för att placera användarna i kategorier.

Gemensamma parametrar

Det finns tre gemensamma parametrar som används för samtliga användare;

geografiskt verksamhetsområde,
nytta och
behov

som har värden enligt tabellerna nedan.

Geografiskt verksamhetsområde	Faktor
Kommun eller liknande	0,5
Län eller större regioner (upp till 1/3 av Sveriges yta)	2
Rikstäckning	4

Nytta	Faktor
Bakgrundsinformation	0,5
Behövs för utförande av offentliga uppgifter	1,5

Behov	Faktor
	10

Värdena ovan multipliceras sedan med värdet för den specifika parametern för respektive typ av användare enligt nedan. Resultatet anger vilken kategori användaren placeras i. Kategorin anger årsavgiften.

Specifik parameter för kommuner och landsting/regioner

Parameter för kommuner och landsting/regioner baseras på dessa underliggande parametrar:

- tätortsareal
- befolkningstäthet
- kommunareal
- befolkningsmängd

Underlag till de underliggande parametrarna kommer från Statistiska Centralbyrån, SCB. Om förändringar sker kan en kommuns/landstings/regions kategoritillhörighet påverkas och därmed årsavgiften.

Kommuner

Specifik parameter för kommuner																
Gradering	Faktor	Kommentar														
9 – 13	0,5	Denna parameter utgår från kommuners olika förhållanden. De underliggande parametrar som används är: befolkningsmängd, kommunareal, andel tätortsareal mot kommunens totala areal samt befolkningstäthet mätt i antal invånare per hektar. De underliggande parametrarna summeras ihop och varje kommun tilldelas utifrån den summan en grad. Gradera är indelade i 9 intervaller. Beroende på vilken grad respektive kommun tilldelats, utfaller en faktor.														
14 - 15	0,7															
16 - 17	0,9															
18 - 20	1,1															
21 - 23	1,4															
24 - 28	1,8															
29 - 32	2,5															
33 - 35	4															
> 35	5,5															
			De underliggande parametrarnas värden för kommuner är följande:													
		Andel tätortsareal av kommunens totala areal (%)														
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Intervall</th> <th>Värde</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Mindre än 2</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>2 – 5</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>5,1 – 20</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>20,1 – 50</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>Mer än 50</td> <td>1</td> </tr> </tbody> </table>	Intervall	Värde	Mindre än 2	5	2 – 5	4	5,1 – 20	3	20,1 – 50	2	Mer än 50	1		
Intervall	Värde															
Mindre än 2	5															
2 – 5	4															
5,1 – 20	3															
20,1 – 50	2															
Mer än 50	1															
		Befolkningstäthet mätt i antal innevånare per hektar														
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Intervall</th> <th>Värde</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Mer än 10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3,01 – 10</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>1,01 – 3</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>0,31 – 1</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>0,02 – 0,3</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>Mindre än 0,02</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>	Intervall	Värde	Mer än 10	10	3,01 – 10	8	1,01 – 3	6	0,31 – 1	4	0,02 – 0,3	2	Mindre än 0,02	0
Intervall	Värde															
Mer än 10	10															
3,01 – 10	8															
1,01 – 3	6															
0,31 – 1	4															
0,02 – 0,3	2															
Mindre än 0,02	0															
		Kommunareal (hektar)														
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Intervall</th> <th>Värde</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Mer än 1 000 000</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>200 001 – 1 000 000</td> <td>4</td> </tr> </tbody> </table>	Intervall	Värde	Mer än 1 000 000	5	200 001 – 1 000 000	4								
Intervall	Värde															
Mer än 1 000 000	5															
200 001 – 1 000 000	4															

100 001 – 200 000	3
40 000 – 100 000	2
Mindre än 40 000	1
Befolkningsmängd	
Intervall	Värde
Mer än 700 000	24
400 001 – 700 000	21
250 001 – 400 000	18
100 001 – 250 000	15
50 001 – 100 000	12
25 001 – 50 000	9
10 000 – 25 000	6
Mindre än 10 000	3

Kategorier kommuner

Faktorerna för de gemensamma och den specifika parametern för kommuner ovan multipliceras och blir en kommunfaktor. Utifrån kommunfaktorn placeras kommunen i en kategori enligt tabell nedan.

	Kommunfaktor	2016		2017	
		Antal kommuner	Årlig avgift	Antal kommuner	Årlig avgift
Kategori A	9-13	73	105 400 kr	73	106 500 kr
Kategori B	14-15	60	148 500 kr	59	150 000 kr
Kategori C	16-17	55	190 300 kr	52	192 200 kr
Kategori D	18-20	47	238 600 kr	51	241 000 kr
Kategori E	21-23	33	301 700 kr	31	304 800 kr
Kategori F	24-28	19	388 700 kr	21	392 600 kr
Kategori G	29-32	1	529 800 kr	1	535 100 kr
Kategori H	33-35	1	904 600 kr	1	913 700 kr
Kategori I	>36	1	1 163 100 kr	1	1 174 700 kr

Landsting/regioner

Landsting/regioner Specifik parameter för landsting/regioner		
Gradering	Faktor	Kommentar
< 12	0,5	Denna parameter utgår från landstingens olika förhållanden. De underliggande parametrar som används är: befolkningsmängd, areal, andel tätortsareal mot landstingets totala areal samt befolkningstäthet mätt i antal invånare per hektar. De underliggande parametrarna summeras ihop och varje landsting tilldelas utifrån den summan en grad. Gradera är indelade i 6 intervaller. Beroende på vilken grad respektive landsting tilldelats, utfaller en faktor. De underliggande parametrarnas värden för landsting är följande: Andel tätortsareal av landstingets totala areal (%)
12 - 13	0,7	
14 - 15	1	
16 - 18	1,2	
19 - 26	1,5	
> 26	2	

Intervall	Värde
Mindre än 1	5
1 – 3	4
3,01 – 5	3
5,01 – 10	2
Mer än 10	1

Befolkningsstäthet mätt i antal innevånare per hektar	
Intervall	Värde
Mer än 5	10
3,01 – 5	8
1,01 – 3	6
0,31 – 1	4
Till och med 0,3	2
Areal (hektar)	
Intervall	Värde
Mer än 5 000 000	5
2 500 001 – 5 000 000	4
1 000 001 – 2 500 000	3
500 001 – 1 000 000	2
Till och med 500 000	1
Befolkningsmängd	
Intervall	Värde
Mer än 1 500 000	18
1 000 001 – 1 500 000	15
750 001 – 1 000 000	12
500 001 – 750 000	9
250 001 – 500 000	6
Till och med 250 000	3

Kategorier landsting/regioner

Faktorerna för de gemensamma och den specifika parametern för landsting/regioner ovan multipliceras och blir en landstingsfaktor. Utifrån landstingsfaktorn placeras landstinget i en kategori enligt tabell nedan.

Kategori	Landstingsfaktor	Antal landsting	2016		2017	
			Årlig avgift	Antal Landsting	Årlig avgift	
Kategori A	< 12	3	158 100 kr	3	159 700 kr	
Kategori B	12 - 13	2	231 600 kr	2	233 900 kr	
Kategori C	14 - 15	6	316 100 kr	6	319 300 kr	
Kategori D	16 - 18	7	400 700 kr	7	404 700 kr	
Kategori E	19 - 26	1	516 000 kr	1	521 200 kr	
Kategori F	> 26	2	653 400 kr	2	659 900 kr	

Ordlista

Registerförvaltande myndigheter

Bolagsverket, Lantmäteriet, Skatteverket och Transportstyrelsen

Grunddata

De register som de fyra registerförvaltande myndigheterna tillhandahåller i det avgiftsfria grunddatautbytet mellan statliga myndigheter

Geodatasamverkan

Geodatasamverkan omfattar en mängd olika informationsslag från flera myndigheter. Från Lantmäteriet omfattas fastighetsinformation och all geografisk information, det vill säga även Bild, Höjd och Swepos i Geodatasamverkan. Produktutbudet för geodatasamverkan innehåller geodata och tjänster från Lantmäteriet, Sjöfartsverket, SMHI, SCB, SGU.

ESV gör Sverige rikare

- Vi har kontroll på statens finanser, utvecklar ekonomistyrningen och granskar Sveriges EU-medel.
- Vi arbetar i nära samverkan med Regeringskansliet och myndigheterna.